

HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MECSEK-VÖLGYSÉG-HEGYHÁT HACS

I. Vezetői összefoglaló

I.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Hosszú távú jövőkép

A térségen belüli különbségek csökkennek, a gazdaság teljesítménye növekszik a térség komparatív előnyeinek kihasználására, a gazdasági szereplők aktivitására épülő koncentrált gazdaságfejlesztési beavatkozásoknak köszönhetően.

A térség belső erőforrásai és vonzerői – a helyi akciócsoport aktív kezdeményezései mellett – országos és európai léptékben is láthatóvá válnak. A térség – és annak gazdasági, civil, önkormányzati szereplői – belső hálózatot alkotnak és e hálózat kapcsolódik, illetve része a nagyobb területi léptékű ágazati, civil, vagy önkormányzati együttműködéseknek.

Az együttműködések olyan innovatív kezdeményezéseket képviselnek, amelyek előmozdítják a térség fenntartható és versenyképes társadalmi-gazdasági fejlődését.

A települések aktív közösségei olyan tevékenységet folytatnak, amelyek hozzáadott értéke széles körű hatást gyakorol a társadalmi-gazdasági élet különböző szegmenseire, különösen a köz-, illetve közösségi szolgáltatások hatékony ellátására, a kulturális élet, a tradíciók és az épített környezet megőrzésére, végső soron a térség népesség megtartó képességére.

A természeti környezet értékeinek megővése, a természeti környezet terhelésének érdemi csökkentése, az egyes elemek (pl.: erdők) részarányának növelése elősegíti az élhetőbb és fenntartható emberi környezet kialakítását, az emberi igények arányos növekedését.

Középtávú jövőkép

A program elősegíti megőrizni a kis- és mikrovállalkozások gazdasági teljesítményét és foglalkoztatási képességét.

A vonzó épített és természeti környezet ellenére a nem megfelelően kihasznált turisztikai potenciál fejlesztése következtében szélesedik és magasabb színvonalúvá válik a turisztikai szolgáltatások palettája, növekszik a szálláshelyek komfort fokozata és a térségben eltöltött vendégéjszakák száma.

Az életminőséget hátrányosan befolyásoló infrastruktúra, a közszolgáltatások, közösségi terek fejlesztése következtében erősödik a lakosság identitástudata, növekszik a térség népességmegtartó ereje.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A térségben tevékenykedő nagyszámú, egymással kapcsolatban nem álló civil szervezetek a programunk hatására egymással együttműködve elősegítik a vidékfejlesztési célok megvalósítását, a térségi kohézió erősítését. A program egészében érvényesítjük az esélyegyenlőség és a fenntarthatóság elvét, melynek következtében a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményei javulnak, az intézkedések hozzájárulnak ahhoz, hogy a környezet terhelése ne növekedjen.

I.2. Főbb célkitűzések

A stratégia legfontosabb célja a térség gazdasági-társadalmi kohéziójának erősítése, a leszakadás folyamatának megállítása, az ország más térségeihez képest a gazdasági-társadalmi különbségek mérséklése.

A célkitűzés két fontos összetevője a gazdaságfejlesztés és a közösségfejlesztés. A helyi-térségi gazdaság irányába történő beavatkozások célja a gazdasági teljesítmény szinten tartása – különös figyelemmel a munkahelyek megőrzésére – új vállalkozások létrehozása, végső soron a térség gazdaságának növekedési pályára történő állítása.

A települések akkor képesek ellátni valódi funkcióikat, illetve ezen funkciók akkor teljeshetnek ki, ha az ott élő emberek aktív közösséget alkotnak. Az aktív közösségek léte egy olyan feltétel, melynek hiányában a települések és a térség társadalmi fejlődése lassú, vagy egyáltalán nem létező, illetőleg a fejlődéssel ellentétes folyamatokat eredményez.

A társadalmi-gazdasági beavatkozások figyelembe veszik a természeti környezet megőrzéséhez, a természeti értékek növeléséhez kapcsolódó általános társadalmi elvárásokat, illetőleg a beavatkozások önállóan is irányulhatnak a természeti, valamint az épített környezet értékeinek megóvására.

A beavatkozások tervezése és végrehajtása során szintén figyelembe veszik az ún.: horizontális szempontokat, mint pl.: az esélyegyenlőség a megkülönböztetés mentesség.

A program végrehajtása érdekében csak olyan támogatások nyújthatók, amelyek érdemileg hozzájárulnak a fő célkitűzések teljesüléséhez és amelyek figyelembe veszik a természeti környezet megóvásához, valamint a horizontális követelmények érvényesüléséhez kapcsolódó igényeket.

I.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A stratégia felülvizsgálatának a legfőbb célja, hogy a térségből származó beérkező fejlesztési igényeknek megfelelően alakíthassuk stratégiánkat, ill. a LEADER intézkedési tervet. A

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

HVS felülvizsgálatára sor került a helyi, hazai és globális gazdasági és társadalmi környezetben bekövetkezett folyamatok miatt. Célunk a felmerült új kihívásokra adandó új válaszok megkeresése, ennek érdekében új intézkedések megfogalmazása, ill. a régiók újra fogalmazása, és a hozzájuk kapcsolódó forrásallokáció megadása. Sor került a meglévő intézkedések összevonására, azokból több célterületet átfogó célkitűzések kidolgozására. A beérkezett projektötletek alapján új és átfogó intézkedések kialakítására.

I.4. A HVS felülvizsgálata során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A HVS felülvizsgálatának meghirdetése a honlapon, 2013.03.21.

Projektötlet gyűjtési lehetőség meghirdetése a honlapon, email-ben, és levél formájában. Az egyesületi tagokat levél és email formájában értesítettük a projektötletek beküldésének lehetőségéről. Az önkormányzatok képviselői telefonon felhívásra kerültek, kérve őket, hogy a településen működő civil szervezetek és vállalkozások számára eljuttassák projektötlet gyűjtési felhívásunkat, valamint a megrendezésre kerülő fórumok időpontját. Honlapunkon a Projekt ötletek fül alá lehetőség nyílt a projekt ötletek feltöltésére. A LEADER fül alatt mindenféle információt megtaláltak pályázóink a HVS frissítésével, ill. a LEADER pályázatok benyújtásával kapcsolatosan.

Hosszúhetényben 2013. április 2-án, Gödrében pedig április 3-án rendeztünk fórumot. A cél, hogy a két kistérség területén egy-egy tájékoztatási fórum kerüljön megrendezésre. Sajnálatos tény, hogy a Komlói kistérségben mindig nagyobb az érdeklődés, erre példa, a két fórum is. Hosszúhetényben a megjelentek száma több mint, 20 fő volt, míg Gödrében csak 1 fő jött el a fórumra. Természetesen ez megjelenési arány leképezi a majdani pályázati kedvet is a két kistérség között.

A benyújtott projektötletek a mellékletben megtalálhatóak. A szférák közötti arány az alábbiaknak megfelelően alakult:

szféra	db	arány
vállalkozás(magánszem.)	48	37,2
önkormányzat	23	17,8
civil szervezet	53	41,1
egyház	5	3,9
	129	100

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

“Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

HBB ütemterv
2013-04-11
[Részletek](#)

LEADER - Projekt adatlap
2013-04-03
Mellékletben található a LEADER pályázatokhoz szükséges projekt adatlap első (tervezett) változata és a hozzá kapcsolódó kitöltési útmutató.
[Részletek](#)

LEADER - HBB eljárásrend tervezet
2013-04-03
Mellékletben található a Helyi Bíráló Bizottság (HBB) tervezett eljárásrendje.
[Részletek](#)

LEADER Eljárásrend - tervezet
2013-04-03
Mellékletben található a 2013. évben esedékes LEADER pályázatok eljárásrendjének tervezete
[Részletek](#)

LEADER 2013 Rendelettervezet
2013-04-03
Mellékletben található a 2013-as LEADER pályázatok rendeletének tervezete
[Részletek](#)

LEADER lakossági fórumok
2013-03-26
[Részletek](#)

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
a vidéki területekbe beruházó Európa

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

LEADER társadalmi fórumok

2013-03-26

[Részletek](#)

Leader projektötletek

2013-03-22

[Részletek](#)

LEADER 2013

2013-03-13

2013 évben újra indul a LEADER program, várhatóan júniustól újból lehetőség nyílik pályázatok benyújtására a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Helyi Akciócsoportokhoz.

[Részletek](#)

Kifizetési kérelmek elektronikusan

2013-01-25

Felhívjuk figyelmüket, hogy 2013. február 1-től a LEADER Kifizetési Kérelmeket csak elektronikusan lehet benyújtani! A III-as tengelyes Kifizetési Kérelmeket úgyszintén, a szabály alól az IKSZT-vel kapcsolatos Kérelmek képeznek kivételt! A 76/2011 rendelet (VHR) módosulását követően: Kifizetési Kérelmet a Vhr. 16. § (4) bekezdése, valamint a Vhr. 16B. § (1) bekezdés alapján az adott jogcím vonatkozásában az MVH által kibocsátott – támogatási kérelemnek helyt adó, vagy részben helyt adó – jogerős támogatási határozattal rendelkező ügyfelek 2013. február 1. és 2013. május 31. között elektronikusan úton jogosultak benyújtani.

[Részletek](#)

Jogértelmezés

2013-01-22

A LEADER pályázatok kifizetési kérelmeinek benyújtásával kapcsolat jogértelmezés a mellékletben található

[Részletek](#)

Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva!

2012-11-26

Mellékletben a KEOP 5.0.0 pályázati felhívással kapcsolatos információk találhatók.

[Részletek](#)

LEADER Kifizetési kérelemmel kapcsolatos információ

2012-10-04

[Részletek](#)

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 107/2012. (VII.20.) számú KÖZLEMÉNYE az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatás kifizetésének igényléséről

2012-09-13

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

“Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

LEADER 2013

2013 évben újra indul a LEADER program, várhatóan júniustól újból lehetőség nyílik pályázatok benyújtására a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Helyi Akciócsoporthoz.

Várjuk ötleteiket a mellékletben megadott módokon

Kapcsolódó dokumentumok:

- LEADER 2013.doc

**VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM**

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

"Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa"

Leader projektötletek

Tisztelt Ügyfeleink! A 2013.06.03-tól benyújtható LEADER pályázatokhoz projektötleteket várunk önöktől. Részletes felhívást a mellékletben.

Kapcsolódó dokumentumok:

- Leader projektötletek.docx

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

"Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa"

LEADER lakossági fórumok

Tisztelt Ügyfeleink! A 2013.06.03-tól benyújtható LEADER pályázati kiírással kapcsolatban fórumokat tartunk március 27-én Gödrében és április 2-án, Hosszúhetyben, melyekre minden érdeklődőt várunk. Részletek a mellékletekben.

Kapcsolódó dokumentumok:

- fórum plakát.doc

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

"Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa"

LEADER 2013 Rendelettervezet

Mellékleten található a 2013-as LEADER pályázatok rendeletének tervezete

melléklet

Kapcsolódó dokumentumok:

- EMVA HVS LEADER rendelet közre2013_02_20.doc

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

“Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

LEADER Eljárásrend - tervezet

Mellékelve található a 2013. évben esedékes LEADER pályázatok eljárásrendjének tervezete

melléklet

Kapcsolódó dokumentumok:

- ELJÁRÁSREND 2013 03 11.doc

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

“Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

LEADER - HBB eljárásrend tervezet

Mellékletben található a Helyi Bíráló Bizottság (HBB) tervezett eljárásrendje.

melléklet

Kapcsolódó dokumentumok:

- HBB_eljárásrend_20130311.doc

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Rólunk

Stratégiánk

Hírek

LEADER

Eseménynaptár

Aktuális pályázatok

Galéria

Projektötletek

Elérhetőség

GY.I.K.

Jogszabályok

Tanulmányok

Kifizetési kérelem

Nyertes pályázók

Működési költségek

Online újság

Helyi termék

Turisztikai kínálat

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

“Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa”

LEADER - Projekt adatlap

Melléklettel található a LEADER pályázatokhoz szükséges projekt adatlap első (tervezett) változata és a hozzá kapcsolódó kiegészítő útmutató.

melléklet

Kapcsolódó dokumentumok:

- Átdolgozás átvételi jegyzőkönyv_MVHE.doc
- Projekt adatlap_kiegészítő útmutató_MVHE.doc
- Projekt adatlap_MVHE.doc

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

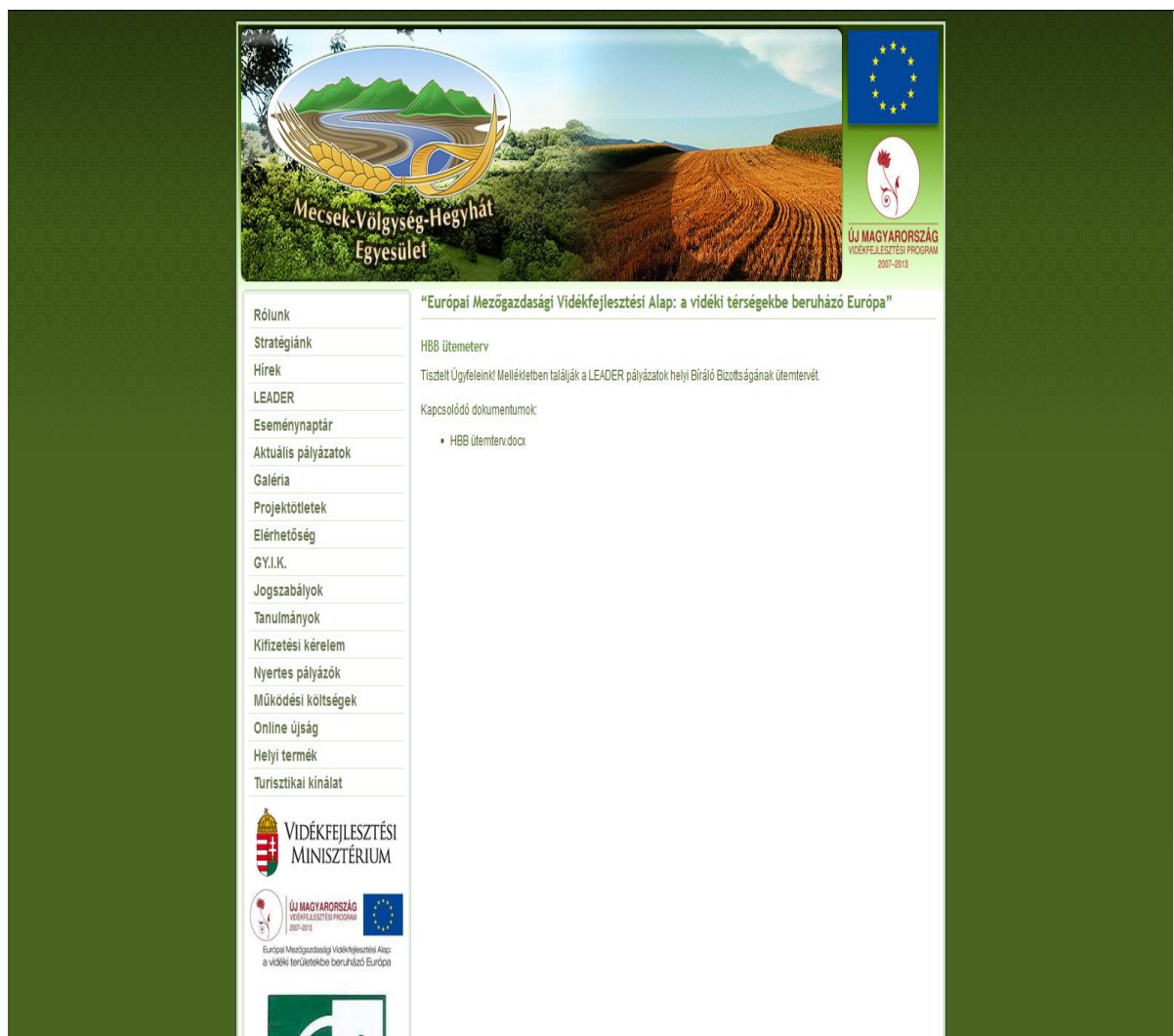

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

I.5 A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A HVS felülvizsgálatára sor került a helyi, hazai és globális gazdasági és társadalmi környezetben bekövetkezett folyamatok miatt. Célunk a felmerült új kihívásokra adandó új válaszok megkeresése, ennek érdekében új intézkedések megfogalmazása, ill. a régiak újra fogalmazása, és a hozzájuk kapcsolódó forrásallokáció megadása. Sor került a meglévő intézkedések összevonására, azokból több célterületet átfogó célkitűzések kidolgozására. A beérkezett projektötletek alapján új és átfogó intézkedések kialakítására. A stratégia jövőképe az említett változásoknak köszönhetően, talán könnyebben elérhetővé és megközelíthetővé válik.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

II. Helyzetelemzés

II.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

II.1.1. A térség általános jellemzői:

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát helyi akciócsoport (továbbiakban: HACS), a Dél-Dunántúl szívében a három természetföldrajzi kistáj, az Észak-Zselic, a Baranyai-hegyhát és a Völgyesség találkozási pontjánál található meg. Hármass tagoltságánál fogva a kistérség domborzati, ég-hajlati, tájföldrajzi viszonyai sokszínűek, míg a déli területek a festői szépségű Mecsek vidékét jellemző vonásokkal rendelkeznek, addig a terület nyugati részét az erdőkkel sűrűn fedett zselici dombvidék uralja. A HACS Baranya megyében, a komlói és a sásdi kistérségben 46 települést és 698 km² –t fed le, benne három várossal, Komlóval, Mágocssal és Sásddal (1. ábra). A területen a lakosság száma 52.579 fő (2010) Komló városát is beleértve.

A térség településszerkezetre jellemző az aprófalvas jelleg, ami különösen a zsáktelepülések esetében nehezíti az infrastrukturális fejlesztések megvalósítását, a tömegközlekedés gazdaságos megszervezését, az oktatási és szociális alapellátások helyben történő biztosítását. A sásdi kistérség országosan a 33 leghátrányosabb közé tartozik, amely jelentős egyenlőtlenségi problémák forrása különösen települési szinten. Azonban ez további nehézségeket is jelent a helyi vidékfejlesztési stratégia megalkotásában, valamint a LEADER pályázati kiírások megalkotása során. Hiszen a sásdi térségbe 27 település tartozik, míg a komlóiba 19 db. A jelen programozási időszakban az Egyesület munkatársai ezt tapasztalták is. A komlói térségben, aktívabbak az önkormányzati és a civil szféra képviselői, bár ez visszavezethető arra a tényre, hogy a komlói térségben a települések nagyobb lélekszámúak, biztosabb a működésük, a likviditásuk jobb.

A Komlói kistérség a Mecsek-hegység északi részén és a Baranyai-Hegyhát keleti részén fekszik, míg a Sásdi kistérség az Észak-Hegyháton. A kistérség legnagyobb problémája, hogy korábban az intenzív iparosítás korszakában a térség legnagyobb, sőt egyetlen „csinált” városa a bányászatra épült, az ott lakók szinte kizárólagosan ebből életek és minden szállal a bányászathoz kötődtek, a kultúra, az oktatás, a sport is a bánya működésétől függtek. Ebből kifolyólag a bánya bezárásokat követően a 19 település sorsa rosszra fordult, folyamatosan csökken a lakosság szám, az elvándorlás felgyorsult, valamint növekszik a kisebbségek száma.

A sásdi kistérségben a rendszerváltás követően a mezőgazdaság és a bányászat pilléreire álló gazdaság összeroppanása figyelhető meg, a munkaerőpiac beszűkült, amelyet a mai napig nem követett a szerkezetváltással kísért újraépülés, nem bővült a munkaerőpiac sem. Tovább nehezíti a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

térségben élők helyzetét, hogy a 27 településből 10 zsáktelepülés, rosszak az infrastrukturális és közlekedési lehetőségek. Holott, ha rápillantunk a térképre, láthatjuk, hogy a rossz közlekedési infrastruktúrát javíthatnánk, ha a településeket a meglévő föld utak használatával összekötnénk, szilárd útburkolatok kialakításának segítségével.

A HACS területére a vegyes gazdasági struktúra jellemző, ahol egyetlen gazdasági ágazat jelentősége sem tekinthető meghatározónak. A térség megyén belüli fejlettsége az infrastruktúra, a foglalkoztatás, a jövedelemtermelés és a fejlődési lehetőségek szempontjából közepes szintűnek tekinthető.

A nagyobb lélekszámú városok és a többséget alkotó kistelepülések fejlettsége közötti különbségek számottevőek. Az 500 fős lélekszám alatti települések nehezen képesek biztosítani az ott élők számára a szükséges és elvárható alapszolgáltatásokat.

II.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok:

A 21/2001 (II. 14.) Korm. rendelet figyelembe vételével a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelölte ki az ország légszennyezett agglomerációit és "A, B, C, D, E, F" kategóriákba sorolt zónáit. Az „A, B és C” besorolású zónákra és településekre intézkedési program elkészítését írja elő a rendelet. Az érintett két kistérségben nincs olyan zóna, amelyre ilyen intézkedési tervet kellene készíteni.

Ha a pontforrásból származó levegőszennyezéseket vesszük figyelembe, az MVHE működési területén azonban található két város (Komló és Sásd), amelynek légszennyezését figyelemmel kell kísérni. Ezek közül elsősorban Komló tartalmaz rizikófaktort. A bányák és az azokhoz kapcsolódó feldolgozó egységek bezártak, így a porszennyezés lényegesen lecsökkent a városban.

A Komlói Fűtőmű az ezredfordulón szénről áttért földgáztüzelésre, amely a város légszennyezési csökkenésében fontos szerepet játszott. A fűtőmű gázzal domináns biomassza tüzelésre állt át 2010-ben. A fosszilis energiáról biomassza energiára való átállás mellett az új erőművi blokk kitelepült a városból a korábbi Zobák-akna helyére, így tovább csökkentve a település ipari légszennyezési terhelését. A porleválasztóval ellátott új berendezés a porkibocsátást a légszennyezési határérték alatt tudja tartani.

Komló légszennyezési monitoringja a Dél-Dunántúli Természetvédelmi Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (DDTKVF) automata légszennyezés-mérő berendezése által biztosított. A manuális mérőhálózat adatai alapján elmondható, hogy az ülepedő por szolid csökkenése figyelhető meg. A KvVM LAIR adatbázisainak kimutatása alapján a legnagyobb szilárdanyag-

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

szennyező üzemek telephelyein a szennyezés 2002-2008 közötti időszakban egyértelműen csökkent. A telephelyi adatok szerint a Komlói Fűtőmű kén-oxid kibocsátása a 2000-es évek második felétől (a tüzelőanyag váltása miatt) egyértelműen és dominánsan lecsökkent.

Ha az imissziós kén-oxid mérési adatokat vizsgáljuk, látható, hogy 2002-2008 közötti időszakban a mért értékek 98%-kal (!!!) csökkent, amely a már említett, valamint egyéb nagyüzemi termelő egységek technológiai korszerűsítésének köszönhető.

Komló jelenlegi levegőszennyezésében tehát nem az üzemi termelés játssza már a főszerepet, hanem a közlekedési szennyezés. A közlekedési szennyezés szempontjából a nitrogén-oxidok, a közlekedési által felkevert por (különös tekintettel az Európai Unió által is egyre inkább előtérbe helyezett kis szemcseátmérőjű (PM10) porszennyezés), valamint a földközeli ózon szennyezés az, amely környezetvédelmi, de elsősorban egészségvédelmi szempontból releváns. Az idősoros mérési eredmények alapján a már említett szilárd anyag csökkenése figyelhető meg. A probléma azonban nitrogén-oxidokkal van, amelyek tekintetében 2002-2008 között 35%-os növekedés figyelhető meg.

Sásdon jellemzően kisüzemi telephelyek vannak (varroda, autószerelő műhely, fékbetétgyártó üzem, faüzem), amely légszennyezési szempontból fontos lehet. Ezek kibocsátása azonban nem játszik kardinális szerepet a város légszennyezésében.

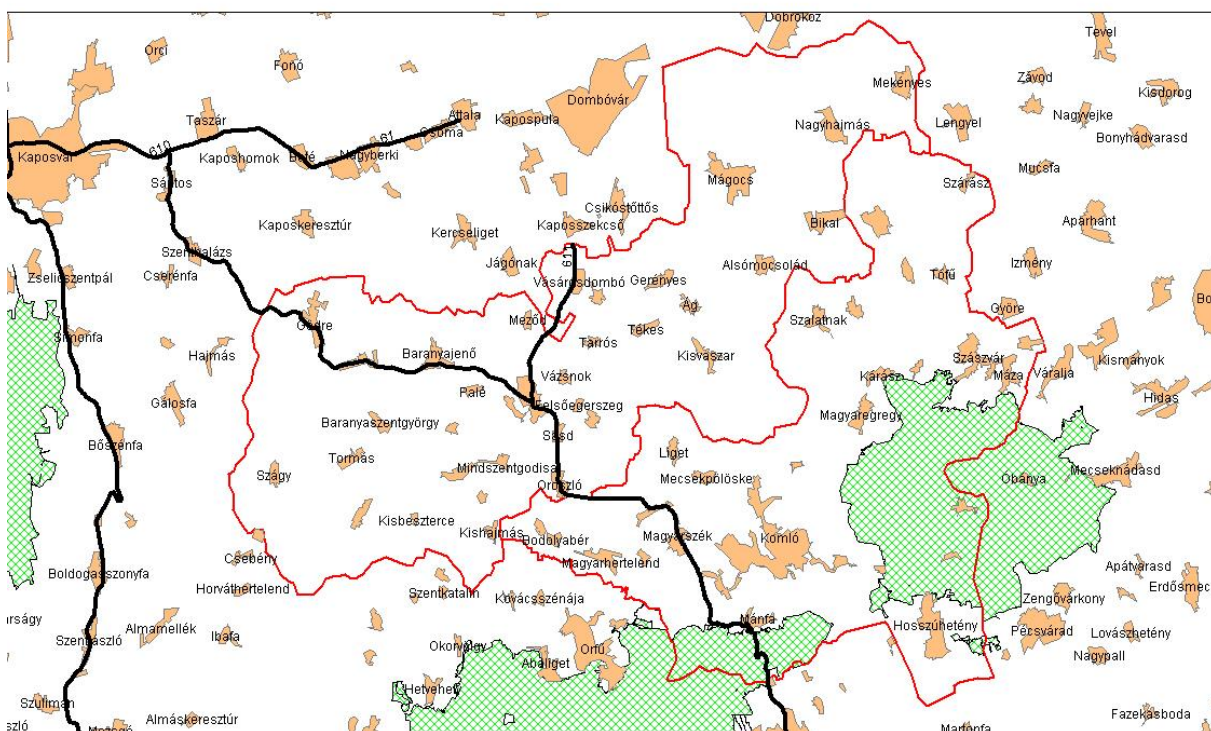
Sásd tekintetében az imissziós értékekben a kén-dioxid növekedése számottevő. Bár abszolút értékben az imissziós értékek nem számottevőek, a mérések szerint azonban az imisszió kétszeres növekedést mutat 2002-2008 között. Nitrogén-oxidok tekintetében azonban a 2002-es értékek 2008-ra a felére csökkent. A szilárd anyaggal is szerencsére hasonló a helyzet. Ott a csökkenési arány 70%-os.

Ha a közlekedési eredetű légszennyezést vizsgáljuk az MVHE működési területén, akkor a másodrendű utak mentén kitett települések és természeti környezet szennyezése jelent rizikófaktort. Ahogy az 1. ábrán is látható, ezek az utak a 66-os, valamint 611-es utak. Az utak a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet észak-nyugati részét, valamint a nagyobb települések közül Sásdot érinti.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

A vizsgált terület felszín alatti és felszíni vízkészleteinek minőségét a terület- és környezethasználatok, valamint a közműves vízellátás és szennyvízkezelés alapvetően befolyásolják.

A felszíni vizek minőségét alapvetően meghatározzák a települési szennyvízkezelési technológiák alkalmazása, az ipari tevékenységből származó szennyvíz és egyéb szennyezőanyag kibocsátások, valamint a vízgyűjtőkön folytatott mezőgazdasági tevékenységek intenzitása. A települési szennyvizek felszíni vízkészletekre gyakorolt szennyező hatását a kémiai és bakteriológiai vízminőségi jellemzők egyértelműen jelzik.

A térségre elsősorban a kisvízhozamú patakok jellemzőek, amelyeknek vízgyűjtője 90%-ban a Kapos. A Kelet-Mecsekből lefolyó vizek minősége jó, erre a területre a karsztosodás kevésbé jellemző, mint a Nyugat-Mecsekre, így a vizek oldott kalcium tartalma kisebb. A nitrát tartalom viszont az emberi tevékenységnek köszönhetően gyakorta magas. A térség néhány pontján a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság (DDKVI) monitoring-pontokon méri a víz minőségét, illetve egyéb jellemzőit.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Magyarszéknél a Kaszánya-patak vízhozamát monitoringozza a DDKVI valamint az adatok az OKIR adatbázisban is elérhetőek. A Baranya patak monitoringja az MVHE területén kívülre esik, míg Magyaregregynél a Völgysegi-patak, és a Várvölgyi-patak vízhozama és vízállásának mérése tartozik a monitoring tevékenységbe. Vízhozam tekintetében a területen lévő patakok és medreik jellemzően elbírják a szokványos csapadékvíz mennyiséget, azonban extrém nagy esőzésekkor (mint pl. a 2010. májusi) a patakok kiöntenek így a medren kívülről szennyezőanyag kerülhet a vízbe.

A felszín alatti vizek vonatkozásában a talajvízkészletek szennyezettsége általános gondot okoz. A régióban a terhelések, szennyezések hatására a talajvíz készletek gyakorlatilag már az 1970-es években elszennyeződtek és emberi fogyasztásra csak ritkán alkalmasak. A települések és az emberi tevékenység terhelő, szennyező hatását – különös tekintettel a mezőgazdasági tevékenységre – a felszín alatti vizek bakteriális szennyezettsége, valamint a nitrát-, nitrit- és ammónium-ion tartalma is jól jelzik. A felszín alatti vízkészletek biztosítják a legfőbb bázisát a régió települései ivóvíz-, valamint öntözővíz ellátásának, így ezen vízbázisok védelme alapvető feladat.

A tisztított, vezetékes víz a kistérségek tekintetében szinte minden településre vonatkozóan biztosított. A Sásdi kistérségben a közüemi vízhálózatba bekötött lakások aránya 94,6%, míg a Komlói kistérségben ez az arány 97,8% (KSH, 2008).

A vízbázis védelme szempontjából kiemelt fontosságú a közüemi szennyvízcsatorna-hálózatba bekötött lakások aránya. Ez az arány a Komlói kistérségben jónak mondható, 87,6 %. A Sásdi kistérségben azonban alacsony, 41,5%. A Komlói kistérségre vonatkozó projektterveknek megfelelően Szárászon helyi megoldásban gondolkodnak, míg Tófűn és Hegyhátmárocon már van terv, a megvalósításhoz pályázati forrásokra van szükség.

A Sásdi kistérségben a közüemi szennyvízhálózatba bekötött lakások száma a legtöbb településen a KSH 2008-as adatai szerint 0%. A bekötésre a szennyvízkezelés ellenőrzöttebb módja miatt van szükség.

A szennyvízkezelés Komló, Hosszúhetény, Magyaregregy, Kárász, Vékény Szalatnak, Köblény, Szászvár és Máza, valamint Egyházaskozár településeken tekinthető megoldottnak, mégha hálózati jellegű gyűjtési csőinfrastruktúra nincs is kiépítve. A szennyvíztelepek kapacitásuknak átlagosan felére vannak terhelve, így képesek a környező települések többlet szennyvizét is befogadni. A változatos domborzat miatt ugyanakkor sok helyen csak drágább, nyomott rendszerek létesülhetnek, ami a beruházások fajlagos költségét jelentősen megnöveli. Azokon a településeken,

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ahol csak drága nyomott rendszerekkel oldható meg a település szennyvizének egy közeli telepre történő vezetése, érdemes megfontolni a természetközeli szennyvíztisztítás alkalmazásának lehetőségét.¹

A Sásdi kistérségben 4 településen üzemel szennyvíztisztító (1. táblázat). A Komló és Bikal gesztorságával tervezett térségi szennyvízprogram végrehajtása esetén a Sásdi kistérségben megközelíthető a 100%-os lefedettség.²

A vizsgált terület domborzati valamint földfelszíni viszonyait a Mecsek északi nyúlványai, valamint folyóvölgyei határozzák meg.

A Mecsek legjellegzetesebb ásványi kincse, a fekete kőszén a legjelentősebb, amely energiahordozó nagyüzemi kitermelése a rendszerváltás utáni években megszűnt. A dombvidékeken nagy bőségben fordul elő agyag, amelyet nagyszámú, de kis kapacitású téglá- és cserépgyár dolgoz fel. Szénhidrogénekben szegény a térség, viszont kutatásuk melléktermékeként számos helyen különböző ásványi összetételű hévízeket tártak fel. A legismertebb hévízforrás a térségben a magyarhertelendi.

¹ Dél-Dunántúl Környezetfejlesztési Stratégiai Program, 2006.

² Dél-Dunántúl Környezetfejlesztési Stratégiai Program, 2006.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

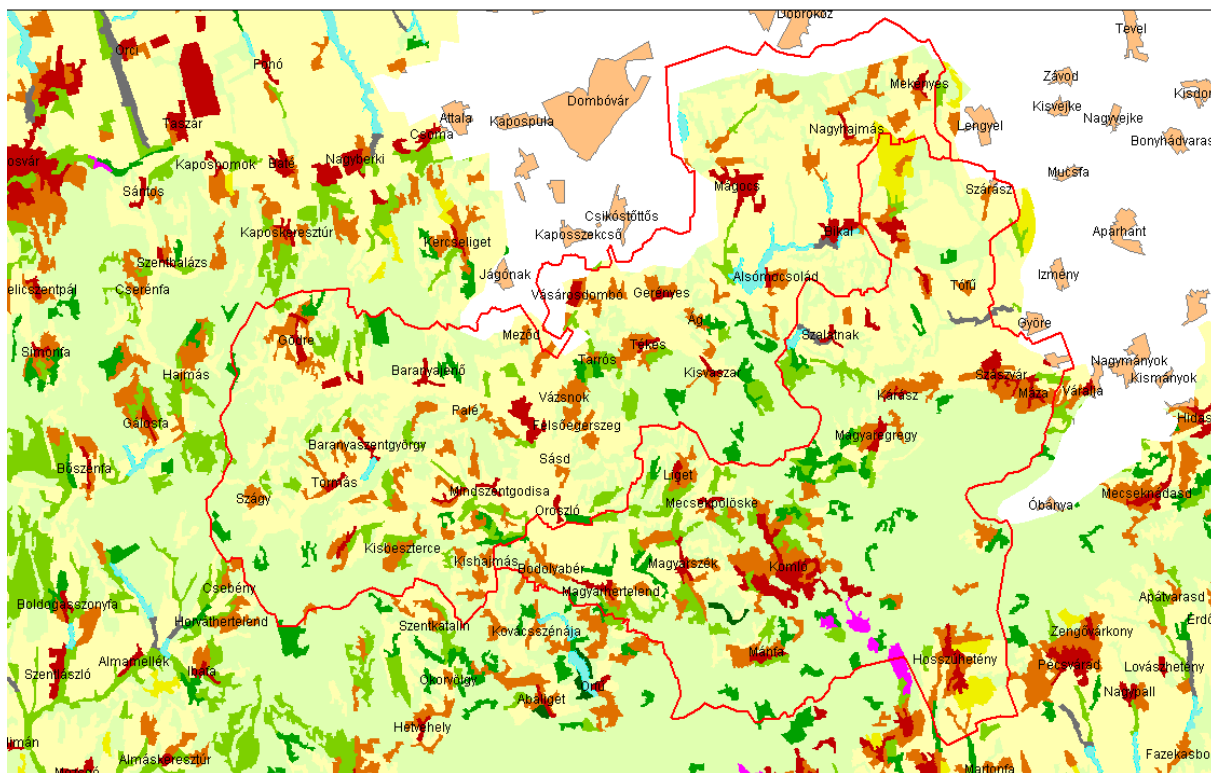
ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

2. ábra: Jellemzőbb földhasználati módok az MVHE területén.

Forrás: CORINE 2000

Ahogy a földhasználati ábrán (2. ábra) látható, a térségben a mezőgazdasági művelésű területek (világossárga) aránya nagy. (Hasonlóan magas arányt képvisel az erdőterületek nagysága (világoszöld és sötétzöld). A mezőgazdasági területek magas aránya két környezetvédelmi kérdésre hívja fel a figyelmet. Egyrészt a csapadékvíz-elvezetők folyamatos karbantartására, amely megakadályozza a mezőgazdasági belvizeket, valamint az itt felhalmozódó mérgeanyagok mélyebb vizekbe jutását. A másik oldalról a mezőgazdasági területek növényvédelmi feladatait - szintén a talaj és a vizek védelme érdekében – megfelelő technológiákkal és szerhasználattal kell elvégezni a szennyeződés minimálisra csökkentése érdekében. A megfelelő mezőgazdasági műveléshez a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

korszerű géppark is elengedhetetlen. Egyrészt a géppark környezetszennyezésének csökkentés, másrészt pedig az általuk végzett környezetbarátabb termelési mód miatt.

Éppen a már említett magas erdőborítottság miatt, valamint a tervszerű erdőgazdálkodás végett, amely többek között a biomassa-erőműveket is ellátják, figyelmet kell fordítani az erdővágásra. Meg kell akadályozni, hogy az erdővágás következtében a talajfelszín erodálódjon. Ez nem csak a talajfelszín eltűnése miatt veszélyes, hanem az elfolyó vizek a patakokba kerülve azok eutrofizációjához is hozzájárulhatnak.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

3. ábra: A Mecsek–Völgyesség–Hegyhát Egyesület elhelyezkedése

II.1.3. Demográfiai helyzet

Az országban általános demográfiai nehézségek, az elöregedés és a népességfogyás az Egyesület területén is valós problémák. Településeink az utóbbi tíz évben közel 6.000 főt veszítettek el, mely két tényezőre vezethető vissza: egyrészt a természetes népességszám változásra (élve születések és halálozások számának különbözete), másrészt a vándorlási különbözetre (a területen letelepedők és az azt elhagyók számának különbözete). A 6.000 fős veszteség a két tényező között nagyságrendileg 50-50%-ban oszlik meg. Mindkét érték Komló városában mutatja a legnagyobb negatívumot, míg 10 éves távlatot nézve természetes úton a legnagyobb pozitív változást Kisvaszar érte el a maga 10 fős növekményével, míg a vándorlási különbözet legnagyobb többletét Hosszúhetény tudhatja magáénak 191 fős értékkel.

4. . ábra: Az élveszületések számának alakulása az MVHE HACS területén

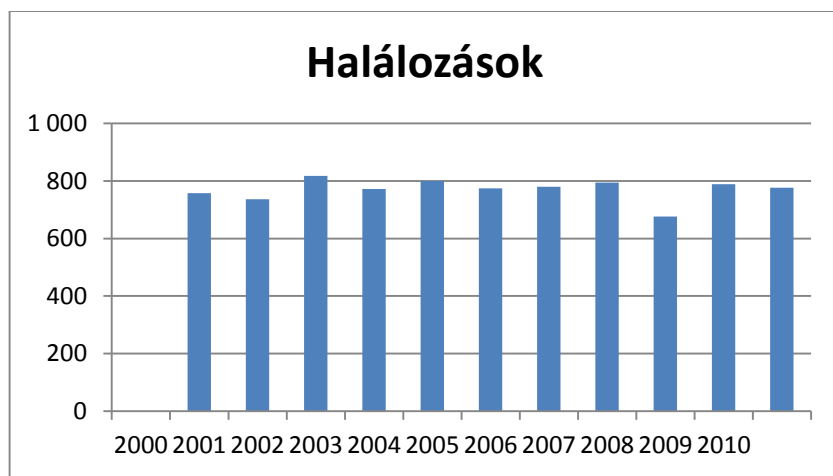
2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 év

Forrás: Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület, KSH adatok alapján, saját szerkesztés

A születések és a halálozások száma a vizsgált időszak második évében volt a legmagasabb. A térségben jellemzőek azok a többnyire, aprófalvas települések, melyekben gyermek nem is született. Érdekes, hogy miközben Hosszúhetényben folyamatosan, évről évre növekedett a népesség, a születések száma inkább csökkent. Szárászon 2003-tól 2010-ig egyetlen egy gyerek sem jött a világra. A település lassan elhal, megszűnik létezni.

5. ábra: A halálozások számának alakulása az MVHE HACS területén

Forrás: Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület, saját szerkesztés, KSH adatok alapján

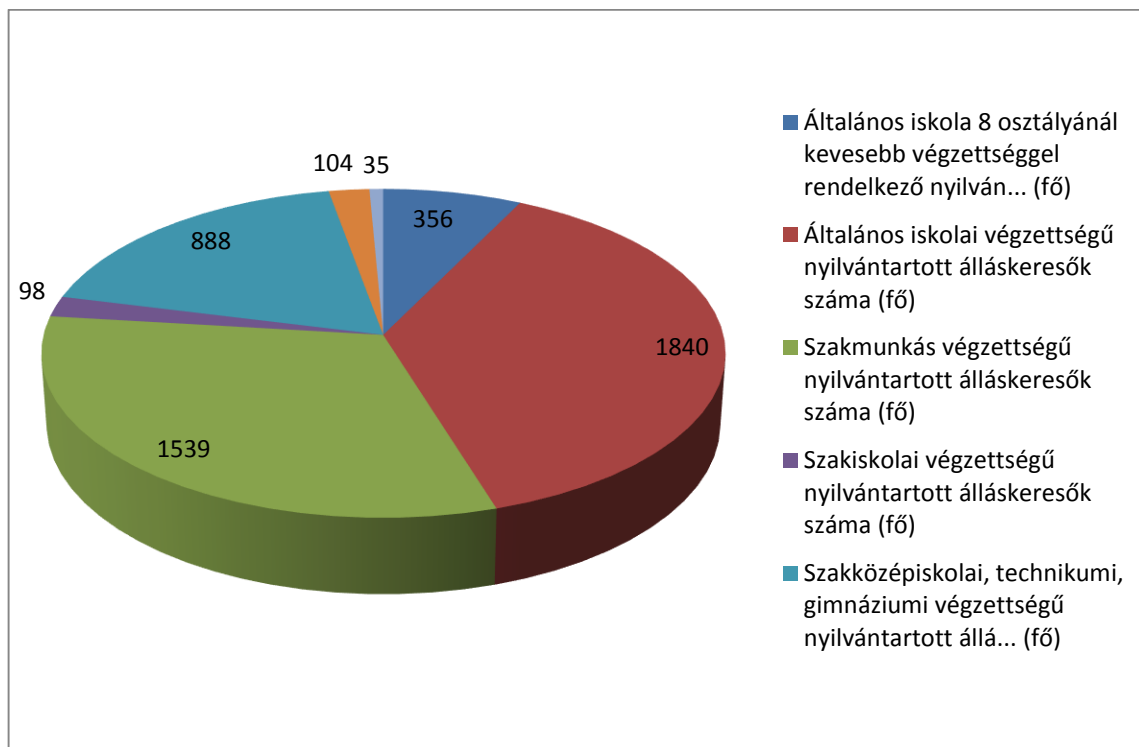
A térségben az odavándorlás jellemzően a nagyobb lélekszámú településekre történt, mint Komló, Hosszúhetény, Sásd és Szászvár, valamint Mágocs. Elmondhatjuk, hogy a mikro-térségi központok húzó-vonzó erőként működnek, melyek okai főként az adott körzetek intézmény rendszerrel való ellátottsága, valamint az alapfokú szükségletek kielégítésének a lehetősége. Azonban az elvándorlás mutatója ezeken a településeken a legnagyobb, annak ellenére, hogy a HACS területén 14 zsáktelepülés található, melyek infrastrukturális ellátottsága alacsony. A vizsgált időszakban a vándorlási különbség 2010-ben volt a legmagasabb, mely a térség munkanélküliségi adataival korrelál. A vándorlási különbség a vizsgált időszakban, a térség településeinek csaknem kétharmadában negatív, melyből az következik, hogy a térség népességmegtartó ereje gyenge.

A 2000-es és a 2010-es évben elmondható, hogy az iskolai végzettség és a munkanélküliség között szignifikáns kapcsolat van. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők találnak legkevésbé munkát, míg az egyetemi végzettséggel rendelkezők töredéke nem dolgozik csak.

A korstruktúra egészségeségének mérőszáma a fiatalodási index, amely jelenleg a térség lakosságának előregedését jelzi. (A 2002-2006. közötti változás a térségben csaknem 10%, amely jelentősen meghaladja a megyei (6,9%) és az országos (7%) átlagot). A mutatók következményeit kezelni hivatott intézményrendszer a térségben nem alakult ki, vagy fejlesztésre szorul. A lakosság 2002-es végzettségi mutatóit vizsgálva megállapítható, hogy a térség mind a középfokú, mind a felsőfokú végzettségűek megfelelő népességen belüli aránya jelentősen alatta marad a Baranya megyei arányoknak. A magasabb képzettséget igénylő tevékenységek és munkahelyek száma nem bővült, sőt bizonyos esetekben csökkentek.

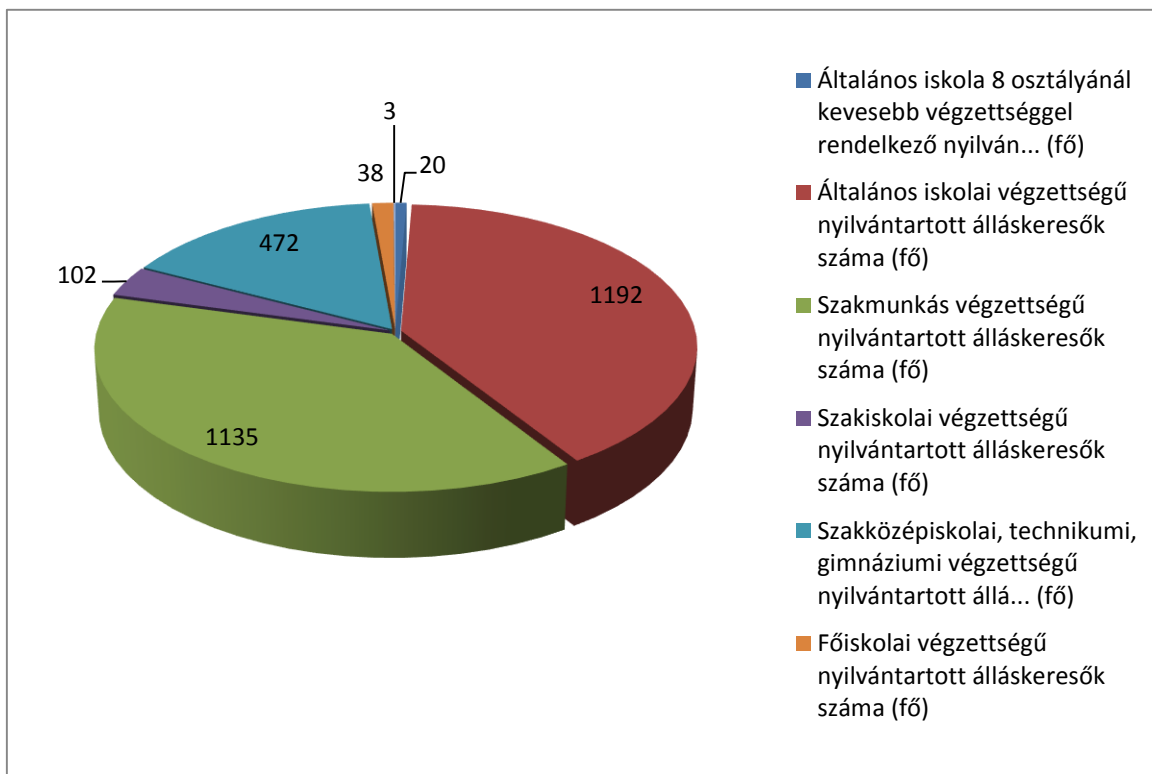
6. ábra: A nyilvántartott álláskeresők végzettség szerinti megoszlása 2000-ben

Forrás: Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület, saját szerkesztésű ábra KSH adatok alapján

7. ábra: A nyilvántartott álláskeresők végzettség szerinti megoszlása 2010-ben

Forrás: Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület, saját szerkesztés, KSH adatok alapján

A legnagyobb gondot a magas munkanélküliség, az alulképzett munkavállalók nagy száma, és a kedvezőtlen korösszetétel jelenti. A munkanélküliség olyan térség specifikus okokra vezethető vissza, mint:

- a hátrányos helyzetű lakosság (főleg roma kisebbség) nagy aránya;
- infrastrukturális, közlekedési, demográfiai és szociális problémák;
- a helyi vállalkozások és szolgáltatói szektor gyengesége.

A térség legnagyobb foglalkoztatói az önkormányzatok, illetve azok intézményei, de sajnos kereteik és lehetőségeik korlátozottak, hiszen az önkormányzatok anyagi nehézségekkel küzdenek, sokszor kötelező feladataikat is nehezen látják el, a foglalkoztatás terén nincs mozgásterük.

Szembevetve a térségben a nem megfelelően kihasznált turisztikai potenciál, hiszen jelentős turisztikai látványosságok, természeti értékek vannak, amikre nem épült ki a szolgáltatások és rendezvények strukturált rendszere. Ennek a hiánynak a megszüntetését célozta a turisztikai szolgáltatások fejlesztése jogcím és több LEADER célterületünk is.

Ugyancsak problémák merültek fel a közbiztonság területén is. Az aprófalvas (sok zsákfalú) településszerkezet és az infrastrukturális nehézségek a közbiztonság területén is okoztak

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

problémákat. A rendőrség helyzetéből fakadóan nem tudott/tud minden településen 24 órás szolgálatot teljesíteni, így szükség volt a helyi civil szerveződésű polgárőrségek megalakítására, fejlesztésére és több más, a közbiztonság javítását célzó intézkedésre. Így jöhetett létre erre külön célterület mindkét vizsgált LEADER pályázati fordulóban.

A térségben jelentős a kihasználatlan turisztikai potenciál. A Sásdi kistérség turisztikai kínálata elmarad a Komlói kistérség kínálatától, azonban a térség legnagyobb turisztikai produktuma, a bikali Puchner Kastélyszálló, valamint a 2010-ben megnyílt, a kastélyhoz kapcsolódó Reneszánsz Élménybirtok.

A 2008-ban elkészült vonzerőleltár szerint a Komlói kistérségben nagyra értékelt vonzerőt jelent a háborítatlan természeti táj, a Duna-Dráva Nemzeti Park Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzete, valamint a Mecsek-Hegyháti rész. A térségben találjuk a négy működő Baranya megyei vár közül az egyiket, a magyaregregyi Máré várat, mely éves szinten közel 10.000 látogatót vonz. A közigazgatásilag Hosszúhetényhez tartozó Püspökszentlászló védett arborétuma és a májusban nyíló - csak a Mecsekben található - vad pünkösdirózsa igazi különlegesség. A háborítatlan szépségű természeti környezet és a vele szimbiózisban élő falu, a falusi élet külső szemlélő számára megmutatkozó nyugaltsága jelenti azon vonzerő-csokrot, amely a turisztikai piacon versenyelőnyt jelent a térség számára.

A térségben a falusi turizmus hagyományai jelentősek, azonban szerepe az utóbbi években csökkent, mely oka főként a megváltozott adójogszabályokban kereshető. A HACS a falusi turizmus intézményét a LEADER pályázatokon keresztül erősíti, azonban még jelentős eredményt nem sikerült elérni, a térségben élők számára nem tudott alternatív jövedelemszerzési lehetőséggé válni.

II.1.4. Gazdasági környezet

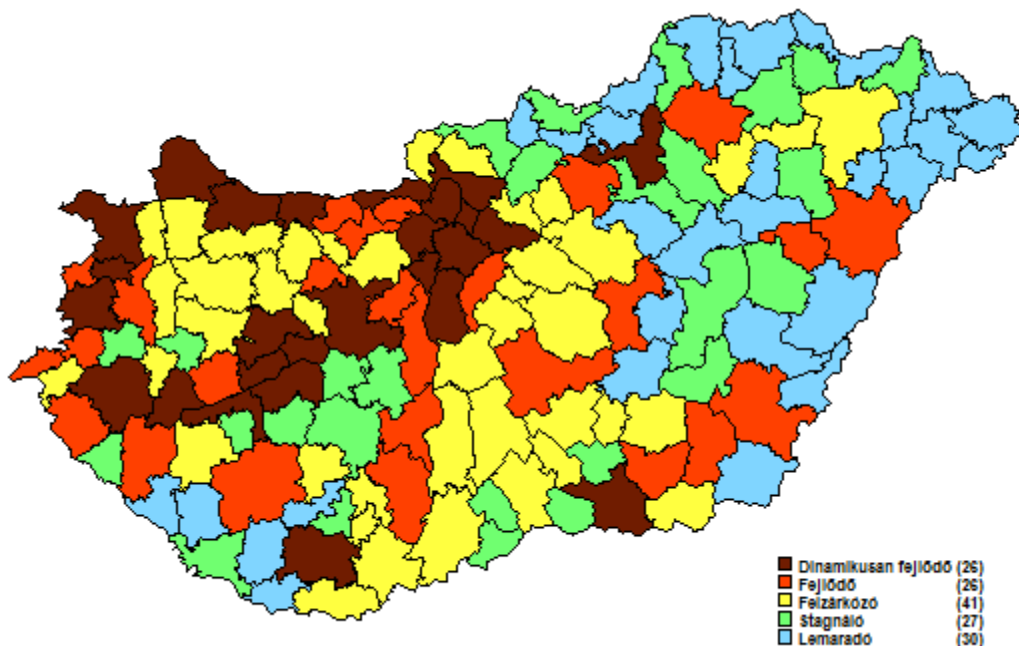
Természetesen a tanulmány ezen részében nem egy komplex gazdasági elemzést kívánunk véghezvinni, azonban mindenképpen elengedhetetlen egy rövid gazdasági elemzés a HACS területéről. A térség, mint azt korábban is írtuk Baranya megyében a pécsi kistérség szomszédságában kerül el. Ha a 7. ábrán szemléltetett térképre tekintünk, levonhatunk egy szomorú következtetést: míg a pécsi kistérség a fejlődő kategóriába sorolható 2000-ben, addig a komlói kistérség a stagnálóba, a sásdi pedig a lemaradóba.

8. ábra: A kistérségek helyzete a 2000-es évek elején

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

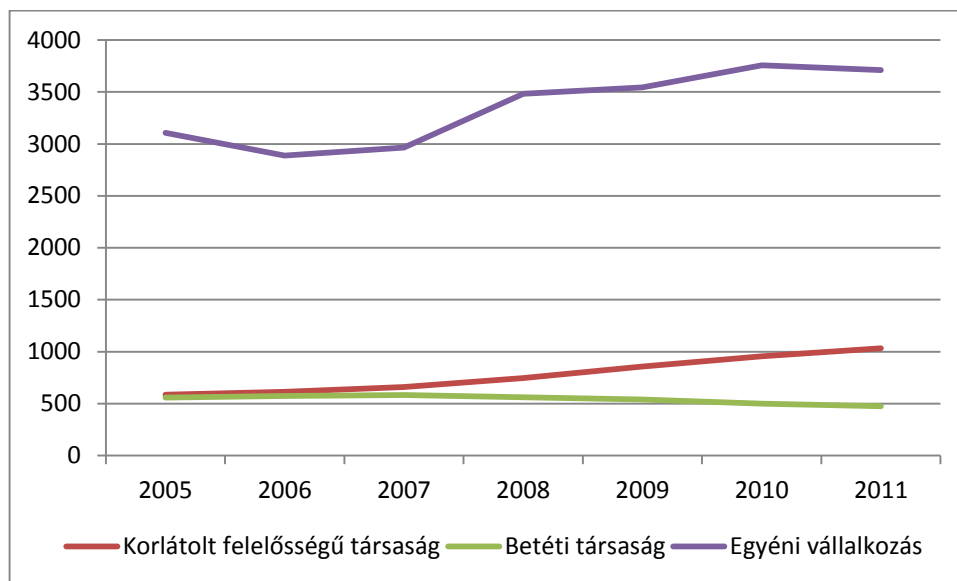
Forrás: KSH, 2000

Az országos térkép után vizsgáljuk meg külön-külön a két kistérség gazdasági vonatkozásait.

A komlói térség gazdasága a bányászatra és annak kiszolgáló tevékenységeire épült ki, s még ma is magán hordozza ennek jó és rossz örökségét. A térség a megye és az ország jelentős ipari térségei közé tartozott, és az ipari foglalkoztatottak arányát figyelembe véve még ma is oda tartozik. Mély hagyományai vannak tehát az ipari tevékenységnek, sok a jól képzett, több szakmával rendelkező munkaerő, a világ gazdaságban húzóágazatnak számító gép- és alkatrészipar jelenléte a térségben, elsősorban Komlón kedvező adottságnak számít más térségekhez képest. Azonban a kistérség gazdaságilag meghatározó jelentőségű iparágának meg-szűnésével jelentkező problémákat a mai napig sem sikerült megfelelően megoldani. A gazdasági szerkezet a vegyes gazdasági struktúra jegyeit hordozza, ahol egyetlen ágazat jelentősége sem tekinthető meghatározónak, ugyanakkor – különböző mértékben – minden szektor (ipari, mezőgazdasági, szolgáltató) megtalálható. A térség megyén belüli fejlettsége az infrastruktúra, a foglalkoztatás, a jövedelemtermelés és fejlődési lehetőségek szempontjából közepes szintűnek tekinthető. Az ipari szerkezetváltás, a bányabezárások következtében magas munkanélküliséggel jellemezhető ipari depressziós térségként sorolták be a komlói kistérséget. A kistérségen belül különösen a Kelet-Mecsek körzet foglalkoztatási helyzete kritikus, melyhez gyenge vállalkozási kedv is párosul.

9. ábra: A térség vállalkozásainak száma, vállalkozási forma szerint

Forrás: KSH adatok, www.ksh.hu

Annak ellenére, hogy a környező vonzásközpontok gazdaságszervező funkciói meggyengültek, továbbra is több térségi település lakóinak biztosítanak munkalehetőséget. Az ingázás tehát a nagyobb települések viszonylatában jelentős maradt (pl. Bonyhád, Pécs), ugyanakkor több reláció tekintetében (Komló irányában) nagyságrendekkel csökkent. A kistérség ipari teljesítménye stagnáló. Természetesen nagy gondot jelent Baranya megye általános gazdasági lemaradása, tudhatjuk, hogy továbbra is az utolsó a megyék között az egy lakosra jutó ipari termelés szerinti rangsorban.

A kistérség egészében a külföldi tőke megjelenése egyáltalán nem jelentős, a leteleplülő néhány vállalkozás is általában a szolgáltató szektor képviselője (Tesco, Lidl).

A térség mezőgazdasági termelése gyenge minőségű földeken zajlik. Ilyen körülmények között különösen fontos a kisebb földeken folyó termelés integrációja. A térség legjelentősebb mezőgazdasági vállalata a szászvári székhelyű Agroszász Kft.

Az élelmiszeripari klaszter a térségben fejlettnak nevezhető. Az Agroszász Kft foglalkozik növénytermesztéssel, illetve a megtermelt gabona feldolgozásával. A vékényi Zengővölgye Bt. vágóhidat tart fenn, ahol nem csupán félkész, hanem kész termékeket állítanak elő. Ezek az üzemek igen jelentős szerepet képviselnek a környező városok kereskedelmi egységeinek beszállítói között. Megemlíthető még a térségben egy gyümölcsfeldolgozó és léüzem, mely kárászi székhelyű.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A vállalkozási tevékenység fontos háttér tényezőjeként említhető pénzügyi szolgáltató szektor közepesen fejlett. A kistérségben elérhető valamennyi jelentős hazai biztosító társaság szolgáltatása, de mindössze 4 pénzintézet rendelkezik kirendeltséggel. (OTP, K&H, Szigetvári Takarékszövetkezet, Hungária Takarékszövetkezet). További pénzintézetek megtelepedésére – Pécs közelsége miatt – csak a termelő szektor jelentős bővülése esetén lehet számítani. Jelentős elmozdulás e tekintetben csak akkor várható, ha központi hitelprogramokkal és a garanciavállalás intézményrendszerének reformjával az állam átvállalja a hitelezés kockázatának egy részét, ezzel helyzetbe hozva a kis és középvállalkozásokat.

A sásdi kistérségben a rendszerváltás nyitánya a mezőgazdaság és a bányászat pillérein álló gazdasági szerkezet összeroppanása és a munkaerőpiac radikális összezsugorodása volt, amelyet a mai napig nem követett a szerkezetváltással kísért újrakezdés, ahogy nem bővült a munkaerőpiac sem, és a kilencvenes években munkanélkülivé, inaktívvá vált nők és férfiak túlnyomó többsége tartósan kiszorult a szegmentálódott, kisméretűvé munkaerőpiacról. A Sásdi kistérségét tartósan magas szintű munkanélküliség és még tartósabbnak tűnő inaktivitás jellemzi, ami különösen a közlekedési zsákhelyzetben fekvő apró- és törpefalvakat érinti, azokat a falvakat, amelyekben viszonylag sok kisebbségi, roma család él. A Sásdi kistérségben élők foglalkoztatási lehetőségeit, az itt működő vállalkozások megerősödésének, fejlődésének esélyeit jelentős mértékben rontja az a tény, hogy a környező centrumok (Pécs, Dombóvár, Kaposvár) gazdaságának regenerálódása sem ment végbe olyan mértékben, hogy dinamizálni tudná a környező, stagnáló vagy éppen romló helyzetű, aprófalvas térségeket.

A térség egészét jellemző kedvezőtlen folyamatok mögött azonban egy erőteljesen polarizálódott tér- és településszerkezet húzódik. Az egyik véglet a nagyobb központok közelében elhelyezkedő mikrotérségek (Mágocs, Sásd), amelyek gazdasági potenciálja még kielégíthető is lehet kedvezőbb változások megtörténte után. Míg ezzel szemben áll a teljes, a periférius területek minden jellemzőjével bíró, az egyre jobban leszakadó, süllyedő vásárosdombói mikrotérség. A két pólus között helyezkedik el a gödrei és a Mindszentgodisai mikrotérség.

Sajnálatos tény, hogy a sásdi ipari park megépülte ellenére sem érkezett új, zöldmezős beruházás a térségbe, a gazdasági folyamatoknak inkább a korábbi évek meghatározó vállalkozásainak a leépülése és néhány helyi gyökerű vállalkozás megerősödése adott irányt. A gazdasági szerkezetben az országos viszonyokhoz képest nagyságrendileg magasabb az agrárjellegű vállalkozások aránya (a kistérségben ez az arányszám 26,8%, míg az országos adat 3,3%). A vidéki Magyarországon ritka példa, de a fémfeldolgozással, megmunkálással foglalkozó vállalkozások szerepe is átlagon felüli (Mágocs, Sásd, Mindszentgodisa; a kistérségben a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

vállalkozások 9,4%-a tartozik ebbe a körbe, ami 1,6 százalékponttal haladja meg a 8,8%-os országos értéket.).

II.1.5. Társadalmi környezet

A két kistérségben számos civil szervezet működik közre elősegítve a társadalmi kohézió érvényesülését és megvalósulását. A civil szervezetek a települések zömén jelen vannak, és váltakozó aktivitással tevékenykednek. A rendezvények szervezése javarészt hozzájuk, ill. tevékenységükhöz köthető. Mint például: farsangi mulatságok, bálozás, áprilisban Költészet Napja, tavaszi koncert, több helyen festménykiállítás, borhoz kapcsolódó rendezvények. A térségben egyre jobban szaporodnak a hagyományteremtő rendezvények, melyek a lakosság identitástudatának erősítésében fontos szerepet játszanak.

A térség szinte minden településén van civil szervezet, melyeknek aktivitása, célja, tevékenységi köre nagyon változó. Mindkét kistérség területén található olyan közösség, amelynek tevékenységi köre elsősorban a vidék, és településfejlesztés területén összpontosul. Ilyenek például a Sásdi kistérségben a „Mocsolád-Civilház” Kht, a Komlói kistérségben alakult Keleti-Mecsek Egyesület, a hosszúhetényi Falusi turizmus Egyesület, és a Mecsek-Hegyháti társulás, melyek turisztikai információk pontokat, és az egyik tourinform irodát is működtet.

Természetesen olyan nonprofit szervezetek is működnek a térségben, melyek a sport a hagyományőrzés, a kultúra népszerűsítésével is foglalkoznak, pl.: a Magyarhertelendért Egyesület, a Mánfai Cigány Kulturális Egyesület, a Magyarszékért Egyesület, a Szászvári Fúvószenei Közhasznú Egyesület, a Köblényi Sport Egyesület és a Szászvári Sportegyesület.

Az elsősorban a településük szebbítéséért, közösséggé kövácsolásáért létrejött civilek mellett sem mehetünk el szó nélkül, hiszen a helyi társadalom érdekérvényesítése rajtuk keresztül tud optimálisan megvalósulni, ezen munkálkodik például többek között a Mindszentgodisáért Egyesület, a Vásárosdombóért Egyesület, a Mágocs Jövőéért Közalapítvány, a Gödrei Faluszépítő Egyesület, és a Bikali Faluvédő és Szépítő Egyesület.

A különböző etnikumok, kisebbségek szerveződései is megtalálhatóak, mint például a Máza Nemet Nemzetiségi Egyesület.

Manapság amikor a közbiztonság kívánnivalót hagy maga után, a települések életének lényeges elemei a különböző polgárör szervezetek, amelyek hasonlóan Mecsekpölöskéhez több településen is megtalálhatóak.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Nagy gondot okoz a magas munkanélküliség, az alulképzett munkavállalók nagy száma, és a kedvezőtlen korösszetétel. A munkanélküliség térség specifikus okai:

Hátrányos helyzetű lakosság nagy aránya, ebből magas a roma kisebbségekhez tartozók száma. Helyi vállalkozások és szolgáltatói szektor gyengesége. Az önkormányzatok és intézményei a legnagyobb foglalkoztatók a térségben. Az önkormányzatok anyagi nehézségekkel küzdenek a kötelező feladataikat is nehezen látják el, a foglalkoztatás terén nincs mozgásterük. A települések infrastrukturális, közlekedési, demográfiai és szociális gondokkal küzdenek. Magas az időskorúak aránya.

Megoldási lehetőségként kínálkozik a munkahelyek teremtése következő az eszközökkel:

A helyi vállalkozók, a szolgáltató szektor megerősítése beruházásaik támogatásával. A működő vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, piacképes képzések támogatása, valamint szociális foglalkoztatás erősítése és a turisztikai vonzerő fejlesztése. Egységes megjelenés, arculat kialakítása, térségi védjegy alkalmazása, a meglévő szálláshelyek fejlesztése, falusi vendégfogadók képzése. A helyben élők identitásának erősítése a közösségi terek fejlesztésével, valamint a civil szervezetek, és a köztük lévő kohézió erősítésével. A régi, helyi tradicionális mesterségek felelevenítése.

II.2. A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

Az egyik legnagyobb probléma, hogy a civil szervezetek között nem alakult ki hálózatosodás, gyenge az egymás közötti együttműködés, a tevékenység területi léptéke, pedig általában településen belüli, ritkább esetben kistérségi szintű.

Hiányoznak a nagyobb területi léptékű, illetve nemzetközi kapcsolatok, amelyek a tevékenység hatékonyságát, a hasznos gyakorlatok megosztását jelentenék. Fontos kapocs lehetne a turisztikai, közbiztonsági, kulturális, településfejlesztési, ifjúságvédelmi és esélyegyenlőségi feladatok ellátása mentén kialakult kohézió. Sajnos sok olyan civil szervezett van melyek csak formálisan működnek, vagy csak egy-két feladatot látnak el. Legtöbb szervezetben csak néhány ember dolgozik, azt is munka mellett, társadalmi munkában.

A civil fenntartású Teleházak, melyek a kistelepülések legfontosabb kulturális bázisaivá válhatnak talán az egyetlen kivételek, hiszen szép példái az együttgondolkodásnak, összefogásnak. Előny, hogy ebben a térségben, Alsómocsoládon található a Magyar Teleház Szövetség Dél-

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Dunántúli Regionális Tagozata. Ilyen közösségi színtereket találhatunk Oroszlón, Mánfán, Hosszúhetényben, Magyarhertelenden, Bodolyabéren, Sásdon.

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület tagjainak a száma 160 db körül mozog. Az egyesületbe folyamatosan lépnek be új tagok, ill. vannak olyanok is, akik megszüntetik tagságuk, mivel nem akarják fizetni a tagdíjat.

A 2011-ben meghirdetésre került LEADER célok között szerepelt A vidéki sajátosságok hálózatba szerveződésének elősegítése, melyre a Keleti-Mecsek Egyesület nyert el támogatást.

Az Egyesület a vidéki sajátosságok három típusát különbözteti meg, ezek hálózatba rendezése folyamatban van. A három típus a következő:

I./ Turisztikai szereplők kínálata

II./ Helyi feldolgozású élelmiszerek

III./ Kézművesek termékei

A hálózatok kialakítása a megalakítás fázisában van, melynek érdekében több rendszerező adatgyűjtésre került sor. A helyi termelők és termékeik összegyűjtése, az árusítóhelyek feltérképezése. Ennek érdekében számos workshop, fórum megtartására került sor, ahová a szakemberek a helyiek bevonásával végezték és végzik jelenleg is a munkát. Nem utolsó sorban marketing megjelenésre is lehetőséget biztosít a civil szervezet a három hálózatba belépők számára. A projekt eddigi komoly eredményeként jelent meg, hogy körvonalazódik egy a Baranya megyei LEADER HACS-ok közötti együttműködés, a LEADER térségek közötti együttműködési projekt keretében.

A Mecsek hegység és a környező kistájak területén közel ezer méhészt tevékenykedik. E kritikus tömegből a legjobbakra alapozva indulásként mintegy kb. 50 méhész részvételével Mecseki Mézeskörutat tervez az egyesület létrehozni önkéntes alapon, öt LEADER akciócsoport – Mecsek-Völgyesség- Hegyhát, Mecsekvidék, Szinergia, Zengő Duna és Dél-Baranyai Határmenti Települések Egyesülete - területén. A Mézeskörút egy olyan szakmai összefogást és helyi értékesítő hálózatot jelent, melyben a közösen elfogadott minőségi követelmények, szakmai értékek és etika, becsületesség és a fogyasztó iránti tisztelt jelenti az együttműködés alapját. A projekt arra összpontosít, hogy a méhészek legsúlyosabb problémáira - a helyi kis kiszerelésű értékesítés, korszerű marketing, a fogyasztók mézzel és más termékekkel kapcsolatos ismereteinek növelése, - megoldást találjon. A Mézeskörút projekt a LEADER szellemiségének megfelelően közösségi jellegű fejlesztést tartalmaz. A LEADER Egyesületek a következő, 2013 évi pályázati körben forrásokat biztosíthatnak a szükséges egyéni fejlesztésekhez.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A Mecseki Mézeskörút együttműködési projekt célja a kiváló minőségi mecseki kézműves mézek és méhészeti termékek, továbbá a hagyományos kézműves méhészetek bemutatása és termékeik helybeni értékesítésének elősegítése a hazai és nemzetközi fogyasztó közönségnek, a méhészetek mézeskörútba szervezésével egységes fellépés és bekapcsolódás a térségi turisztikai kínálatba és programokba, a belépő méhészek szakmai tudásának fejlesztése, a Mecseki Termelői Méz mint különleges minőségű termék és márká rangjának megteremtése, a fajtamézek fogyasztókkal történő megismertetése.

A HACS külföldi partnerkapcsolat kialakítását kezdte meg finn a „Kalakukko” akciócsoporttal. A vendég küldöttség 2011 év folyamán két látogatást tett a HACS területén. A finn csoport egy további, spanyol HACS-csal is kapcsolatban áll. A három HACS fiataloknak szóló program tervezet kidolgozását kezdte meg.

A Só-vidék Román HACS-al való gazdasági együttműködési projekt körvonalazódni látszik. A kapcsolatfelvételre a 2013 év elején meghirdetésre kerülő Kárpát-medencei országok Helyi Akciócsoportjainak együttműködéseit erősítő partnerkereső találkozón került sor. A két HACS saját helyi termékeik erősítésében, ill. kiegészítésében gondolkodnak, mint például a bogyós gyümölcs Romániából való behozatala, és magyarországi feldolgozása, közös értékesítés keretében.

Olasz, osztrák, szlovák HACS-okkal is történt kapcsolat felvétel, melyekre amiatt került sor, hogy az elképzelés az együttműködési projekt tekintetében már készen van, azonban ahhoz még a partner hiányzik. Ugyanis a külföldi HACS-ok a hét éves periódus elején HVS-ükbe lefektették, hogy milyen együttműködési projektet kívánnak megalkotni és annak megvalósulása érdekében milyen partnerrel kívánnak együttműködni.

II.3. A LEADER megvalósítás során elért eredmények

Jelen fejezetben azok a pályázati lehetőségek kerülnek bemutatásra, melyek Egyesületünk, mint LEADER HACS közreműködésével valósultak meg, így a III. tengely 2008-as és 2009-es, valamint a IV. tengely 2010-es és 2012-es pályázati kiírásai kerültek górcső alá.

Az alfejezet elején egy összegző ábrán kívánjuk bemutatni a térség települései által indukált eddigi pályázatokat (10 ábra).

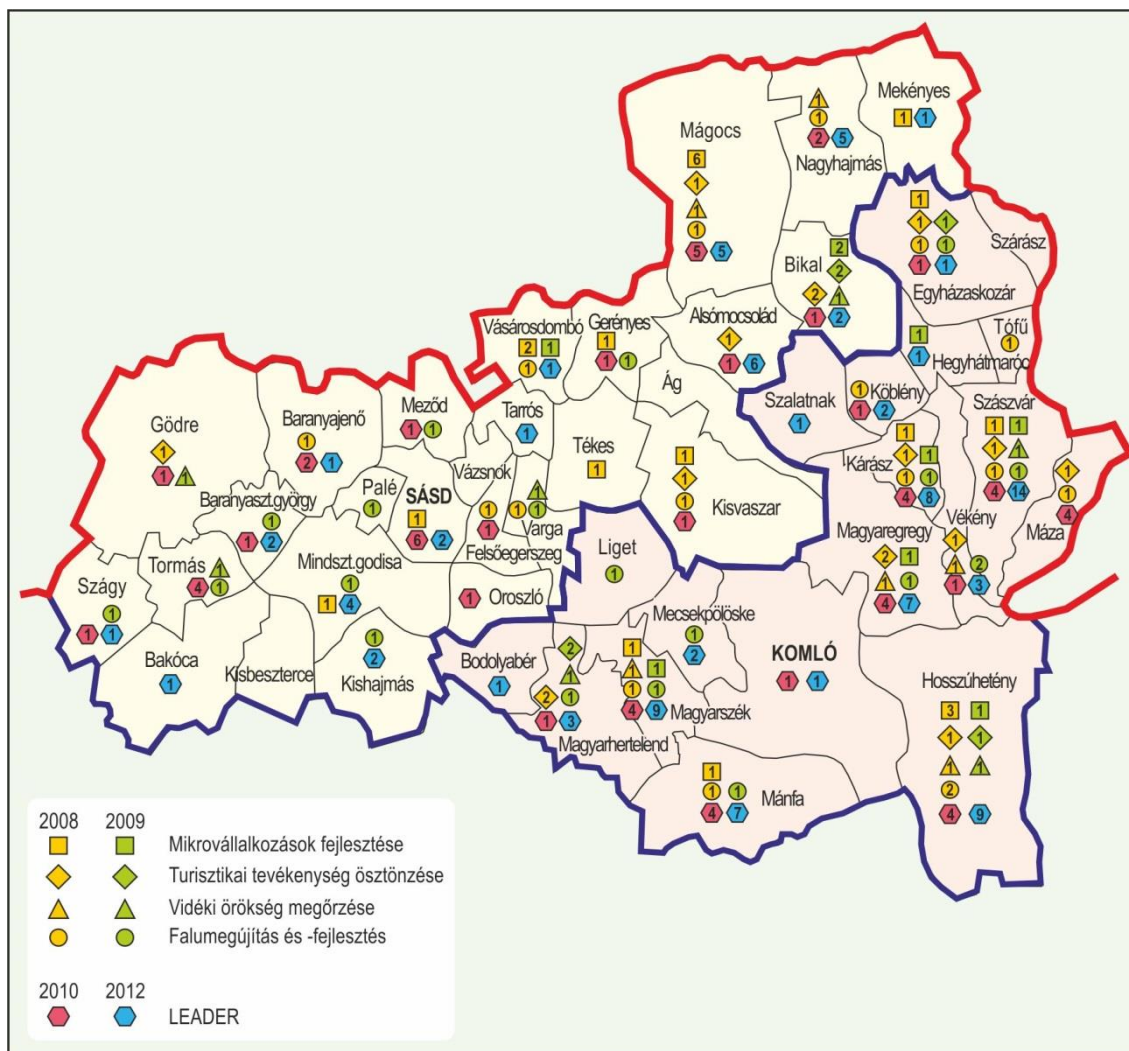

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

10 ábra: Pályázatok száma az Egyesület egyes településein, db

Forrás: Saját szerkesztés

A térképre tekintve látható (a számok a térképen az elnyert pályázatokat jelentik), hogy van négy településünk, nevezetesen Ág, Kisbeszterce, Szárász és Váznok, ahonnan még egyáltalán nem érkezett be Egyesületünkhöz olyan pályázat, mely pozitív elbírálásban részesült volna. További 26 olyan település található, ahonnan a beérkező pályázatok maximális száma 5. Ezek a települések jelenleg fontos területeknek számítanak számunkra, így külön felkeresésekkel kívánjuk emelni aktivitásukat. Nem kell persze messzire mennünk a válaszáért a „Miért nem pályáztak mindeddig?” kérdésünkre. A válasz a finanszírozási problémákból ered, hiszen mindezek a

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

települések általában kis, néhány százfős falvak, ahol az önkormányzat öfenntartása is sok esetben problémás. A nem kimondottan önkormányzati pályázatok hiánya pedig azon egyszerű okban fogható meg, hogy ezeken a településeken vállalkozások helyett esetleg egy-két magánvállalkozót találhatunk, aki nem motivált, és nem is teheti meg, hogy munkaerőt bővítsen, hiszen a fenntartást nem tudja vállalni. Másrészt, ezeken a településeken a civil szektor is gyenge, nincsenek egyesületek, alapítványok, általában minden ügy a Hivatalon keresztül intéződik. Pozitív eredményként könyvelhetjük el, hogy ezekről a településekről, ott megvalósuló fejlesztési pályázatok már a 2012 év végi pályázati fordulóban is érkeztek be pályázatok.

A másik oldalra tekintve láthatjuk, hogy van egy kisebb település kör (7 település), ahol a nyertes pályázók és pályázatok száma 14 feletti. Ezek azok a települések, amelyek már nagyobbak, esetlegesen közel helyezkednek el központi városokhoz (Hosszúhetény, Mánfa), így vállalkozási szektoraik is fejlettebbek, itt már jellemzőek a vállalkozások a primer és szekunder szektorban is, sőt napjainkra megjelentek az első szolgáltató, tanácsadó vállalkozások is. E vállalkozások a munkahelyteremtés és a gazdasági potenciál növelésének egyik pillérei. A turisztikai célú pályázatok több, mint 40%-a is e 7 településhez kötődik. Ugyancsak a kis falukkal ellentétben, ezeken a településeken jellemzően a civil szervezetek is erősek, sok terhet levesznek az önkormányzat válláról. Mindez a heterogenitásnak és a hagyományoknak is köszönhető. Vannak ugyanis kisebbségi, ifjúsági, nyugdíjas, hagyományörző, turisztikai, bányász egyesületek is, hogy csak néhány jelentősebbet emeljünk ki. Ez a civil kör viszi vállán a kulturális élet legjavát falunapok, majálisok, sportrendezvények, stb. szervezésével.

Harmadik általános tendenciaként leolvasható a térképről, hogy az általában nagyobb összegű, III. tengely jogcímeire érkező pályázatok száma az első támogatási körrel a másodikra jelentősen visszaesett. Ugyan a Falumegújítás és -fejlesztés és a Vidéki örökség védelme jogcímekben enyhe növekedés látható, a Mikrovállalkozások fejlesztésében látható visszaesés mindezt felülírja. A IV. tengely LEADER jogcímében az aktivitás növekedett a 2010-es év 63 nyertese után 2012-ben 102 sikeres pályázat született.

Természetesen a pályázatok száma mindössze egy adat. Annak, aki nem ismeri a körülményeket, az érintett településhalmazt csak egy kevés információt magában hordozó szám, éppen ezért térjünk most ki a pénzügyi oldalra is. Egy összesített táblázatban szemügyre vesszük a pályázatok általallokált teljes pénzállományt jogcímenként (x. táblázat).

A táblázat tanulsága szerint látható, hogy mindeddig közel 1,2 milliárd forintnyi támogatási összeg lett lekötve Egyesületünk területén (figyelman kívül hagyva az azóta visszavont

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

pályázatokat). Ha a két pályázati kört összehasonlítjuk, láthatjuk, hogy eltolódás figyelhető meg a pénzügyi volumenekben: A vállalkozásfejlesztési, falufejlesztési és turisztikai célú pályázatok esetében jelentős pénzbeli csökkenés tapasztalható, a vidéki örökség védelme kapcsán mondhatni jelentős változás nem állt be (ez a pályázatok számánál is igaz), míg a LEADER jogcímben a lekötött források a 2012-ben a 2010-es lekötések 246%-át érték el.

Ezek a támogatási összegek heterogén eloszlásúak a térség településein. Állításunk akkor is igaz, ha eltekintünk attól a négy településtől, melyekről még sohasem érkezett nyertes pályázat. Ugyanis például az ez idáig egyetlen LEADER pályázatnak otthont adó Bodolyabéren elnyert 401.320 Ft-nyi támogatási összeg elenyésző a szomszédos Magyarhertelendre allokált 57.280.488 Ft-tól, vagy a legnagyobb összeget lekötött Mágocs 117.569.925 Ft-jától.

A folytatásban részletesebben kifejtve mutatjuk be az egyes pályázati körök, kiírások tapasztalatait, az egyes jogcímek kiírásai közötti eltolódásokat. Négy pályázati körön vagyunk túl, melyek beruházásairól, már tudunk és kell is beszélnünk. Egy mutatószám, a megvalósítási arány segítségével a négy pályázati kör sikerességét be tudjuk mutatni. A megvalósítási arányszám megmutatja, hogy a nem megvalósított pályázatok száma hogyan aránylik a nyertes pályázatok számához. A négy kör arányszámát is tudjuk egymáshoz viszonyítani, mely segítségével választ kapunk, hogy a programozási időszak vége felé közeledvén jellemző-e, hogy kevesebb nyertes pályázat kerül-e megvalósításra, vagy sem.

1. táblázat: A nyertes pályázatokkal lekötött források jogcímek szerinti megoszlása az eddigi pályázati körökben, Ft

III. tengely	2008	2009	Összesen
Mikrovállalkozás fejlesztés	236 183 448	73 431 381	309 614 829
Turisztikai tevékenység ösztönzés	198 389 185	58 033 317	256 422 502
Falumegújítás és –fejlesztés	132 790 581	103 894 453	236 685 034
Vidéki örökség védelme	38 955 866	35 217 503	74 173 369
IV. tengely	2010	2012	Összesen
LEADER	89 212 716	219 472 864	308 685 580
Összesen	695 531 796	490 049 518	1 185 581 314

Forrás: Saját számítás, szerkesztés

ÚMVP III. tengely első köre:

Az ÚMVP III. tengelyének négy jogcímére (Falumegújítás és –fejlesztés, Vidéki örökség megőrzése, Turisztikai tevékenységek ösztönzése, Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése)

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

vonatkozóan 97 db pályázat érkezett be. A 61 db nyertes pályázatból, 2012 októberéig 6 db pályázatot nem valósítottak meg az ügyfelek. Ebből csak egy önkormányzat van, mely nem tervezi a beruházás kivitelezését. Egyik pályázónk turisztikai projektekre pályázott még 2009-ben, azonban a megváltozott adójogszabályok, és a gazdasági válság miatt nem fogja az adott projektet kivitelezni. A maradék négy ügyfél, vállalkozó. Ők arra hivatkoztak, hogy nincs likvid tőkéjük, nem tudják a pályázatokat előfinanszírozni, hitelt nem mernek felvenni, vagy nem kapnak. Tanulságos, hogy volt olyan ügyfél, aki a beruházást - a merev pályázati rendszert kikerülve - önerőből valósította meg és nem kívánt a projekttel elszámolni. Mivel házilag valósították meg az adott fejlesztést, nem kellett műszaki ellenőrt alkalmazni, és egyéb előírt feltételt a kifizetés érdekében teljesítenie.

A megvalósítási arány 90 %-os. Ez összességében jónak értékelhető. Azonban épp azok a pályázók nem valósították meg projektjeiket, akik a gazdaságban működnek, a termelő és a szolgáltató szektor alanyai. Ennek függvényében látható, hogy a gazdaságfejlesztést szolgáló intézkedések nem teljesen váltották be a hozzájuk fűzött reményeket.

ÚMVP III. tengely második kör:

A (beérkezett 66 db pályázatból) nyertes 44 pályázatból 10 eddig nem került megvalósításra, a többi 34 pályázó a projektjével elszámolt, benyújtotta a záró kifizetést. Egy pályázó adminisztratív problémák miatt jóval később kapott támogató határozatot, mint a többi ügyfél. 5 vállalkozó és 5 önkormányzat és civil szervezet az, aki a fejlesztést nem valósította meg. A megvalósítási arány 77 %-os. Azonban még 2012. december végéig lehetőségük van a kifizetési kérelmek benyújtására a pályázóknak. Az önkormányzatok tervezik beruházásaik megvalósítását, azonban kérdés, hogy erre lesz e módjuk, vagy ezek a fejlesztési elképzelések csak tervek maradnak.

Ha az ÚMVP III. tengelyének első körét összehasonlítjuk a második körrel láthatjuk, hogy a megvalósítási arány romlott, 13 % ponttal. Feltehetően ennek egyik jelentős oka lehet a 2008-ban kirobban gazdasági világválság, mely máig érezteti hatását a szolgáltató és a termelő szektorban egyaránt. Vállalkozások mentek tönkre, befejezték működésüket, avagy likviditási problémákkal küzdenek, ezért halogatják az adott fejlesztés megvalósítását.

Változások a III. tengely jogcímei között

A két pályázati kör között bizonyos értelemben számottevő különbségek voltak. A HACs munkaszervezete az első kör pályázatait nem ügyintézte, ill. ügykezelt, a projektek generálásában szervesen részt vett, komoly segítséget nyújtva a pályázatok elkészítése során. Ezt jelzi, hogy az első kör nyerteseinek a száma jelentősebb volt, mint a második köré, 60-ról 43-ra visszaesett a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

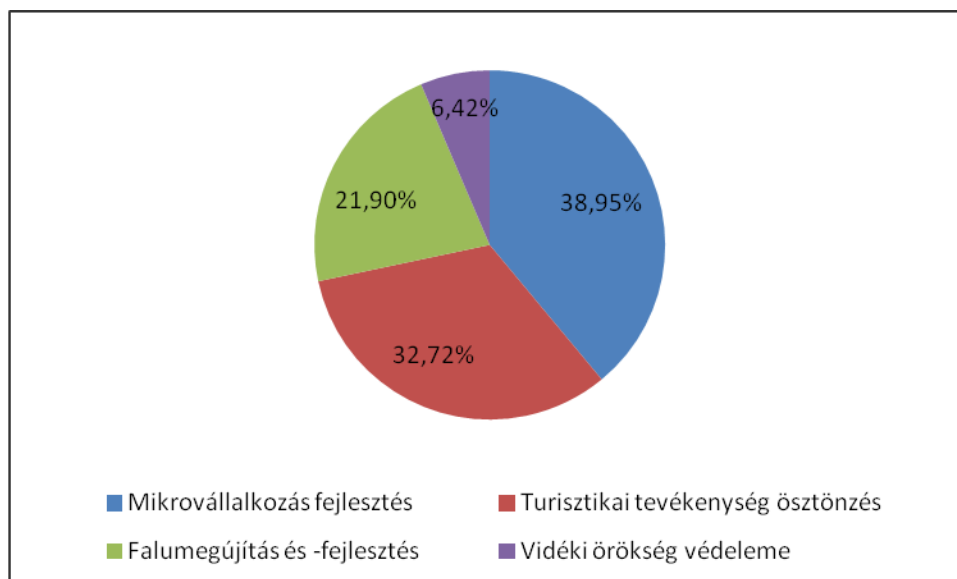

sikeres pályázók száma. Az első pályázati körben a maximális támogatási összeget fentről, a minisztériumból, központilag határozták meg (200 ezer euro), míg a második körben már a HACS-ok saját maguk állapították meg a maximális támogatási plafonokat. Akciócsoportunknál a rendelkezésre álló források csökkentek az első kör nyerteseinek támogatási összegeivel, így a maximálisan pályázható összeget a HACS döntéshozói több, mint a felére csökkentették. A négy jogcímet tekintve így a lekötött támogatások összege 606,3 millió Ft-ról leesett 261, 8 millió Ft-ra.

Jelentős különbség, hogy míg 2008-ban a mikrovállalkozás fejlesztés volt a jogcímek között a legnagyobb lekötő erejű, addig egy évvel később ezt a szerepet már a falumegújítás vette át. Ugyan utóbbi esetén is csökkent az abszolút támogatások összege, de a visszaesés csekélyebb volt mint a mikrovállalkozási, vagy a turisztikai célok esetén. A falufejlesztés mellett a vidéki örökség védelmére koncentráló pályázatok relatív nagysága is növekedett a 2008-as 6%-ról 13%-ra (y. és z. ábra).

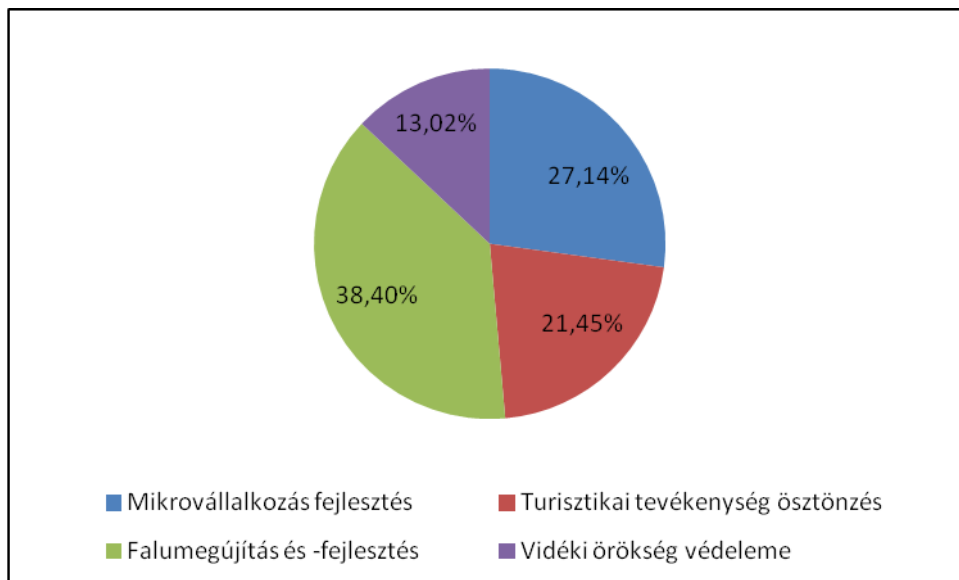
11. ábra: III. tengely jogcímei közötti forrásmegoszlás a 2008. évi pályázatoknál, az összes lekötött forrás arányában

Forrás: Saját számítás, szerkesztés

12. ábra: III. tengely jogcímei közötti forrásmegoszlás a 2009. évi pályázatoknál, az összes lekötött forrás arányában

Forrás: Saját számítás, szerkesztés

LEADER első kör:

2010 év végén kerültek meghirdetésre az oly régóta várt LEADER források, nem csak Egyesületünknel, hanem országsszerte is. Az öt meghirdetett célterületre a 93 db beérkezett pályázatból 64 db nyertes LEADER pályázat született. Egy célterület vállalkozóknak, a többi négy az önkormányzati és a civil szféra számára került kiírásra. A nyertes projektekből 2012 októberéig 10 db-ot nem valósítottak meg. Ez nem azt jelenti, hogy nem is fogják az adott beruházást kivitelezni, hiszen még egy év áll rendelkezésükre a projekt befejezéséig. A projektet meg nem valósítók közül itt önkormányzatok, civil szervezetek és egy egyházközség is megtalálható. A megvalósítási arány 84 %-os, bár még elképzelhető, hogy ezek a beruházások megvalósulnak. Itt több tényező is volt, ami befolyásolta az adott pályázót. Az ügyfelek már ismerik az MVH-s pályázati rendszert, rendelkeznek tapasztalatokkal, melyek befolyásolják az adott projekt megvalósítását.

Vannak olyanok, akik negatív tapasztalataik miatt, már nem merik a projekteket megvalósítani. Vannak olyanok is, akik várják az ÚMVP III. tengelyre vonatkozóan benyújtott kifizetési kérelmeik kifizetését. Az elszámolások több hónapot vesznek igénybe, mely egy kis önkormányzat, számára, ez óriási nehézséget jelent, nem teheti meg, hogy több millió forintot pályázati elszámolásában tartson bent. Amíg az előző pályázati pénzt vissza nem kapja, újabb fejlesztésben nem tud

gondolkodni. Megfigyelhetünk olyan pályázót is, aki adósságspirálba került a bürokratikus pályázati rendszer kapcsán. Hogy ennek mi az oka? Azt mondhatjuk, hogy felelős minden egyes szereplő, azonban a legkevésbé vétlen az, aki rosszul járt, az adott ügyfél bűnhődik egyedül, mert a pályázati író, a kivitelező megkapta a fizetséget, csak a pályázó az, aki várhat a pénzére.

LEADER második kör:

Erre a pályázati kör meghirdetésére 2011 év végén került sor. Komoly előkészítő munka előzte meg a pályázatok megjelentését. A két körös pályázati rendszerben az első körben 201 darab projekt ötlet, míg a második terminusban már „csak” 132 db pályázat érkezett be. Ennek okaként említhetjük a gazdasági válság tovább gyűrűzését, valamint a bonyolult eljárási rendszert. A 105 nyertes projekt töredéke került eddig megvalósításra, hiszen a pályázatok kivitelezése még folyik. Annyit azonban elmondhatunk, hogy már most van tudomásunk olyan önkormányzatról, vállalkozóról, civil szervezetről, aki nyertes pályázatát visszaadta, ill. nem valósítja meg. Az ok a finanszírozás problémájában keresendő. Nincs előleg, és a projekt előfinanszírozása pályázói oldalról nem megoldott.

Változások a IV. tengely LEADER jogcím pályázataiban

A III. tengelyhez hasonlóan a LEADER pályázatok kapcsán is történtek elmozdulások az egyes célterületek, illetőleg LEADER jogcímek között. A 2010-es és 2012-es LEADER pályázati fordulók célterületei a Mecsek–Völgyesség–Hegyhát Egyesület esetében nem teljesen azonosak. Az y. táblázatból és a 8. ábrából is látható, hogy a LEADER pályázatok mind számban, mind pedig lekötött forrásban jelentős növekedést mutatnak 2010 és 2012 között. Míg, ahogy már korábban említettünk az első körben, jóval csekélyebb forrás, kevesebb célterület került kiírásra, míg a második körben a célterületek száma a duplájára növekedett, valamint országosan minden HACs jelentős plusz LEADER fejlesztési forráshoz jutott. A III. tengelyhez hasonlóan röviden itt is tekintsük át a jogcímek közötti változást.

2. táblázat: A lekötött támogatási összegek LEADER jogcímek közötti megoszlása, Ft

LEADER Jogcímek	2010	2012
	74 858 485	145 874 139
Közösségi célú fejlesztés	Ft	Ft
		63 165 865
Vállalkozás alapú fejlesztés	2 182 939 Ft	Ft
		10 432 860
Térségen belüli együttműködés	2 481 166 Ft	Ft
Rendezvény	9 576 210 Ft	0 Ft
Összesen	89 098 800	219 472 864

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Ft

Ft

Forrás: Saját számítás, szerkesztés

A táblázatból látható, hogy a rendezvény jogcímen kívül, melyre 2011/12-ben nem hirdettünk külön célterületet, mindhárom további célterületen jelentős növekmény mutatkozik 2010-hez képest. Ez a pályázatok számának növekedésében is megmutatkozik, hiszen 63-ról, 105-re emelkedett a nyertes pályázatok száma. Igazán kiemelkedő a vállalkozásalapú fejlesztések megugrása, hiszen míg 2010-ben az összes lekötött forrásnak csak 2%-át tették e célú pályázatok, 2012-ben ez a szám már 29%, a változás majdnem 29-szeres növekedés. A közösségi célokra fordított összegek nagyságrendileg megduplázódtak, azonban a vállalkozói célterületek növekedése miatt megoszlásuk 84%-ról 66%-ra csökkent. A térségen belüli együttműködések összességükben megnégyszereződtek, ez vezetett a jogcím arányának 3%-ról 5%-ra való emelkedésére. Mint említettük, a rendezvény jogcímen belül nem lett meghirdetve önálló célterület, így megoszlása a 2010 évi 11%-ról lecsökkent 0%-ra.

Az elnyert támogatások területi megoszlása :

A területi megoszlás vizsgálatánál az első szempont ebben a körben a kistérségek közötti megoszlás alakulása. Az 1. kör pályázataiban esetében a két kistérség közül a sásdi volt eredményesebb a források lekötésében, az összes elnyert támogatás 63%-a került a kistérség településeihez. Ezzel szemben a 2. pályázati kiírások kapcsán az arányok megváltoztak, ekkor már a komlói térség volt a hatékonyabb, lekötve az összes támogatás 59,4%-át. A két eltérő tendenciának köszönhetően a két pályázati kört összesítve alakul ki egy 54-46 arány a sásdi kistérség javára.

A pályázatok vizsgálata során fontos mutató, az egy főre jutó támogatások összege. Természetesen a támogatás-eloszlás nem egyenletes volta miatt ebben az indikátorban is jelentős eltéréseket tapasztalhatunk. A 2010-es népességszámokkal számolva az átlagérték 48 501 Ft/fő. Azonban ha ezt az értéket a településekre egyenként vizsgáljuk meg, jelentős eltéréseket tapasztalunk. Természetes, hogy a négy még sosem pályázó területen ez az érték 0. Ezen túl a legkisebb értelmezhető értéket Bodolyabér mutatja, ahol egy lakosra 1 784 Ft támogatási összeg jut. A legnagyobb érték 176 670 Ft/fő, melyet Alsómocsolád ért el 8 nyertes pályázatával.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

II.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A stratégia frissítésére 2011 év folyamán került sor utoljára, azonban azóta változtak a két kistérségben a szükségletek és a lehetőségek tárháza is. A HACS 2008 évi megalakulása óta a több pályázati forduló révén, több kisebb és jelentősebb projekt ötlet valósult meg térségünkben. A 2008 évben kirobban gazdasági világválság következtében az amúgy is döcögő helyi gazdaságunk még jobban megrekedt, nehezen kimotozthatóvá vált. Ennek kapcsán a HACS feladata, hogy a helyi vállalkozói igényeket feltárja, a vállalkozásokat és az újonnan alakulókat segítse, támogassa, valamint hozzájuttassa az adott pályázati cél eléréséhez.

II.5. SWOT elemzés

ELŐNYÖK	HÁTRÁNYOK
Magas természetvédelmi területek aránya	Természeti értéket és tájat romboló kőbányászat (Komlói kistérség)
Agroökonómiai potenciál, biomasszatermelés	Barnamezős területek
Extenzív és környezetkímélő gazdálkodás lehetőségei adottak	Alternatív energiafelhasználás nem elég hatékony
Alapvetően csekély a környezetszennyezés a térségben	A forgalmas útvonalak mentén magas a lég- és zajszennyezés
Az energiahasználat átstrukturálódásával csökkent a környezeti terhelés	A hálózati szennyvízkezelés, különösen a Sásdi kistérségben problematikus
Fejlett hulladékgazdálkodás a regionális hulladékgazdálkodási rendszerek kiépülésével	Szelektív hulladékgyűjtés változó mértékben van jelen
	Korszerűtlen mezőgazdasági géppark
	Előfordul az illegális hulladéklerakás
Jól funkcionáló térségi érdekeltségű Tourinform iroda, kiemelkedő pályázati	A térség településeit összekötő rekreációs célú kerékpárút, sétaút hiánya

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

aktivitással	
	A térség vonzerőben való tagoltsága, a Sásdi kistérség vonzerőszegénysége a Komlói kistérséggel szemben

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
A természeti környezet megőrzése az EU forrásai által is támogatottak, így az ökoturisztikai fejlesztéseknek is van létjogosultsága	A természeti területek túlzott turisztikai célú használata.
A természetközeli bio- és natúrtermékek iránti igény növekedése, amely a térség agrogazdasága számára teremt lehetőséget	A természeti területek és erdők túlzott biomasszaigényű felhasználása
Erdő- és gyepgazdálkodás az alacsony AK értékű területeken	Új bányaterületek megnyitása.
Alternatív energiatermelési lehetőségek (nap, szél, geotermia) (akár egyéni szinten is)	Növekvő gépjárműforgalom, lég- és zajszennyező hatása
Csatornahálózatra kötött lakások számának növelése	Nem megfelelő csapadékelvezető rendszerek, illetve azok karbantartásának hiánya-
Szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztése, újrafeldolgozási kapacitás kiépítése	A szennyvízkérdés hosszú távú megoldatlansága
Természetvédelmi területek közelségének kihasználása a környezeti nevelésben	
A Dél-Dunántúlonról elindult ökoporta hálózatba való bekapcsolódás	

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A HVS készítésekor az alább tanulmányok felhasználásra kerültek:

1. Mecsek–Völgyesség–Hegyhát Egyesület működési területének környezetvédelmi helyzetképe és a tudatos környezetgazdálkodás elemei
2. Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület felkészülése a 2014-2020 közötti Európai Unió programozási időszakra

III. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

Célként kívánjuk megjelölni, hogy a térség civil szervezetei, vállalkozói, állami szervei közötti együttműködés és integráció olyan szintjét érjük el, amely lehetővé teszi minél több egyéni és közösségi kezdeményezés ösztönzését és támogatását a térség gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében. Hálózat létrehozása, mely a helyi termelőket és a falusi turizmus szereplőit összekapcsolja, melynek célja, mind a két fél számára hozzáadott érték elérése, a térség gazdasági fejlettségi szintjének növelése. A helyi gazdasági éra fejlesztésének, javításának elérése a rendelkezésre álló stratégiai és pályázati eszközök segítségével. A helyi közösségi élet megélénkülése, a civil szervezetek és az önkormányzati elképzelések révén.

III.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A térségből számos projekt ötlet érkezett be a HVS frissítési időszakban, szám szerint 129 db. A beérkezett ötletekből 48 db vállalkozóktól, 23 db önkormányzatoktól, 53 db civil szervezetektől és 5 db egyháztól érkezett. Az ötletek között számos önkormányzati feladat szerepel, mint például járdaépítés, mely nem lehet LEADER cél. Az ötletek nagy része, kb. 98 % valós, megvalósítható LEADER fejlesztés lehet. Az ötleteket az alábbi excel táblázat tartalmazza.

Másolat
eredetijePROJEKTÖTI

Célkitűzéseinket a fenti táblázat tartalma alapján állítottuk össze.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

III.2.A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

1. Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés
2. Célkitűzés: Közösségfejlesztés

Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés

1. Intézkedés: A gazdasági potenciál megőrzése, fejlesztése
2. Intézkedés: Térségi turizmus fejlesztése

Célkitűzés: Közösségfejlesztés

1. Intézkedés: A térség közösségi életének fejlesztése
2. Intézkedés: A település életminőségének megőrzése, fejlesztése, a természeti és épített környezet megóvása, fejlesztése

1. Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés

1. Intézkedés: A gazdasági potenciál megőrzése, fejlesztése

HVS intézkedés leírása: azon gazdaság fejlesztési elképzelések támogatása, amelyek érdemileg hozzájárulnak a célkitűzés megvalósulásához, különösen a belső erőforrásokra, helyi sajátosságokra és a térség belső piacára épülő beruházások, a foglalkoztatás megőrzéséhez, növeléséhez hozzájáruló beruházások.

Támogatási kritériumok:

- A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT támogatások) való lehatárolást projekt szintű vizsgálat, illetve a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat.
- A fejlesztési cél megvalósítása során együttműködés alakul ki a pályázó és fejlesztési cél szerint azonos ágazatba tartozó szereplők között, és/vagy a pályázó és a fejlesztési cél szerint más ágazatba tartozó szereplők között. Az együttműködés elősegítheti a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

hálózatosodás kialakulását, hozzájárulhat klaszterek kialakulásához, erősíti az együttműködésben résztvevők gazdasági érdekérvényesítő képességét és versenyképességét.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Intézkedés típus szerinti besorolása: Vállalkozás fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 1 millió

Maximum támogatási összeg: 15 millió forint

Ügyfélkör: a természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai, külterületei.

A projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- Együttműködési megállapodás (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS területén belül, a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon.
- A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat, egy oldalas dokumentumban mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységek.

1. Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés

2. Intézkedés: Térségi turizmus fejlesztése

HVS intézkedés leírása: A HACS működési területén turisztikai tevékenységek fejlesztése, újak alakítása

Támogatási kritériumok:

- Szálloda³ területén megvalósuló fejlesztés nem támogatott.
- A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat.
- Falunap megvalósítása nem támogatott.

³ A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 2.§ c. pontja szerinti egység és tevékenység.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

- A pályázó a fejlesztési célt meglévő hálózat tagjaként (pl.: turisztikai szervezet) valósítja meg, vagy a fejlesztési cél megvalósítása során alakít ki új hálózatot, vagy csatlakozik a fejlesztés céljának megfelelő hálózathoz. A hálózatban történő együttműködés elősegíti a fejlesztési cél hatékony megvalósítását.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Intézkedés típus szerinti besorolása: Vállalkozás fejlesztés és közösségi célú fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 1 millió

Maximum támogatási összeg: 15 millió forint

Ügyfélkör: a természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai, külterületei.

- A projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
- Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS területén belül, más turisztikai szolgáltatóval, vagy turisztikai hálózattal a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon.
- A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- Nyilatkozat arról, hogy az adott szervezet tag valamely turisztikai szervezetben, vagy nyilatkozat a jövőbeni tagság vállalásáról.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), egy oldalas dokumentumban mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységek.

2.Célkitűzés: Közösségfejlesztés

3. Intézkedés: A térség közösségi életének fejlesztése

HVS intézkedés leírása: A HACS területén, a két kistérségben a helyi közösségi élet szervezése, mely célja a helyben élők életminőségének javítása, a települések népességmegtartó képességének szinten tartása, növelése.

Támogatási kritériumok:

- A projektnek a költséghatékonyság követelményeit szem előtt kell tartania.
- A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT, vagy nemzeti támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat.
- Falunap megvalósítása nem támogatott.
- A pályázó fejlesztési célját a helyi társadalom széles körű támogatása, illetve együttműködése keretében valósítja meg. Civil szervezet esetén ez azt is jelenti, hogy a fejlesztési cél nem lehet ellentétes a helyi önkormányzat által képviselt érdekekkel, célokkal, továbbá követelmény, hogy a fejlesztési célt a helyi önkormányzat is támogassa. Ennek igazolására szolgál a helyi akciócsoport által rendszeresített együttműködési megállapodás.

Intézkedés típus szerinti besorolása: Községi célú fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 200000 forint

Maximum támogatási összeg: 3 millió forint

Ügyfélkör: nonprofit szervezet

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai, külterületei.

A projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS területén belül, a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon.
- A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- A pályázó szervezet alapító dokumentumának, a pályázó által hitelesített másolata.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat, egy oldalas dokumentumban mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységek.

2.Célkitűzés: Közösségfejlesztés

4. Intézkedés: A település életminőségének megőrzése, fejlesztése, a természeti és épített környezet megóvása, fejlesztése

HVS intézkedés leírása: A HACS területén, a két kistérségben a helyi közösségi élet szervezése, mely célja a helyben élők életminőségének javítása, a települések népességmegtartó képességének szinten tartása, növelése, különös tekintettel a nem kötelező önkormányzati feladatok teljesülésének elősegítésére.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Támogatási kritériumok:

- A projekt helyi szinten mért innovatív jellege.
- A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT, vagy nemzeti támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat.
- Falunap megvalósítása nem támogatott.
- A pályázó fejlesztési célját a helyi társadalom széles körű támogatása, illetve együttműködése keretében valósítja meg, a szférák (köz-, üzleti, civil szféra) közötti együttműködés segítségével. Ennek igazolására szolgál a helyi akciócsoport által rendszeresített együttműködési megállapodás.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Intézkedés típus szerinti besorolása: Községi célú fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 1 millió forint

Maximum támogatási összeg: 15 millió forint

Ügyfélkör: a természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai, külterületei.

A projekt adataihoz csatolandó dokumentumok:

- Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgység-Hegyhát HACS területén belül, a Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon.
- A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat, egy oldalas dokumentumban mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységek.

III.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

1.Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés

1.Intézkedés: A gazdasági potenciál megőrzése, fejlesztése

Helyzet/adottság:

A térség vállalkozói szektorának gyengesége általánosan jellemző, a szolgáltatói szektor képviselete a többi szektorral szemben elmarad.

A kisüzemi mezőgazdasági tevékenység hatékonysága nem megfelelő, piacra jutási, értékesítési problémákkal küzd. A termelők képzettsége nem megfelelő, a termékszerkezet nem kellőképpen versenyképes. A vállalkozások minőségbiztosítási rendszerekkel nem rendelkeznek, hálózatosodásuk nem indult meg és egymással való kooperálásuk, munkamegosztásuk nem jellemző.

Kevés a szolgáltatói szektorban tevékenykedő vállalkozók száma. Minimális vállalkozás foglalkozik más vállalkozásokat segítő területen pl. logisztikai, informatikai, szaktanácsadási, pályázatírási,

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

banki szolgáltatással. A vállalkozások döntő része mikro és kisvállalkozás, egyéni vállalkozó és őstermelő. A térségben 100 feletti foglalkoztató elvétve akad. A vállalkozások relatív tőkehiányban szenvednek, hiszen a korlátozott piaci lehetőségek miatt a fejlesztésre minimális pénz jut. A kistelepüléseken lévő kereskedelmi vállalkozások a multinacionális cégek megtelepedésével párhuzamosan nehéz helyzetbe kerültek. Így több településen az alapvető élelmiszerek sem vásárolhatók meg helyben. A korlátozott helyi piaci igények okán a szolgáltatások, különösen az üzleti szolgáltatások csak a mikrotérségi központokban vannak jelen. Az eszközfejlesztési igényeken túl a piacra jutás feltételeinek javítása, a közös marketing tevékenység, a helyi termékek megismertetése is probléma. A népszerűsítésre alkalmas rendezvényeken való megjelenés a vállalkozások többsége számára egyedül megfizethetetlen, így a potenciális piacát sem képes kellő mértékben kihasználni. A helyi nyersanyagok helyi feldolgozása alacsony szintű, így a mezőgazdasági, erdészeti termékek alacsony jövedelmezőség mellett kerülnek értékesítésre. A mikrotérségi központokban e feldolgozási tevékenység elkezdődött, azonban a minőségbiztosítási rendszerek előírásait a rendelkezésre álló tőke alacsony szintje miatt nehéz teljesíteni és hosszútávon fenntartani. Magas a képzetlen munkaerő aránya, illetve azok száma, akik a piaci igényeknek nem megfelelő végzettséggel rendelkeznek. Nem rendelkezik a kistérség jelentősebb ipari potenciállal. A helyi ipar és szolgáltatói szektor munkaerő felszívó képessége gyenge, a sásdi iparterület kihasználatlan. Mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek feldolgozására lenne lehetőség, de kevés vállalkozás él ezzel a lehetőséggel. A fémipari termékek előállításának vannak hagyományai, de az ezzel foglalkozó vállalkozások nem erősödtek meg.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

Probléma/lehetőség:

A térségben a nagyarányú munkanélküliség miatt új és a meglévő munkahelyek teremtése fontos feladat, a helyi vállalkozók, a szolgáltató szektor megerősítése beruházásaik támogatásával. A térségben működő vállalkozások hálózatosodásának fejlesztése, valamint piacképes képzések támogatása és a szociális foglalkoztatás erősítése. A meglévő helyi termékek magas minőséget képviselnek, de értékesítésük nehézségekbe ütközik. Az egyházaknak lehetőségük nyílik vállalkozási tevékenységeik, kialakítására, vagy fejlesztésére.

Megoldási javaslat:

A cél azon gazdaság fejlesztési elképzelések támogatása, amelyek érdemileg hozzájárulnak a célkitűzés megvalósulásához, különösen a belső erőforrásokra, helyi sajátosságokra és a térség belső piacára épülő beruházások, a foglalkoztatás megőrzéséhez, növeléséhez hozzájáruló beruházások.

Várható eredmények:

Programunk megőrzi a kis- közép, és mikrovállalkozások termelői potenciálját, illetve növekedési pályára állítja azt, a hálózati együttműködés, az eszköz- és technológiafejlesztések következtében növekszik a foglalkoztatottság és a jövedelemtermelés. Az őstermelők, kistermelők számára lehetőség nyílik tevékenységük legalizálására, „vállalkozásuk” beindítására, és/vagy tevékenységük fejlesztésére. A térségben a nonprofit szektor vállalkozói szerepet kaphat. Az önkormányzatai alkalmazásban állók aránya növekszik, vagy stabilizálódik, valamint növekszik a szekunder és a terciér szektorban foglalkozottak aránya is.

Intézkedés típus szerinti besorolása: Vállalkozás fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 1 millió

Maximum támogatási összeg: 15 millió forint

Ügyfélkör: a természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, mikro-, kis- és

középvállalkozás, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési

nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

1. Célkitűzés: Helyi gazdaságfejlesztés
2. Intézkedés: Térségi turizmus fejlesztése

Helyzet/adottság:

A térség településeinek jelentős része rendelkezik falusi turisztikai szolgáltatásokkal, azonban ezek komfortfokozata fejlesztésre szorul. E vállalkozások tipikusan melléktevékenységek, fejlesztéssel 1-2 fő részére biztosíthatnak fő, vagy kiegészítő jövedelmet. Minőségi turisztikai szolgáltatások aránya minimális, ezért az ehhez kapcsolt szolgáltatások fejlesztése indokolt. A magas kvalifikáltságot igénylő munkahelyek száma csekély. A turisztikai szolgáltatók többsége ezeket a munkaerőket nem tudja megfizetni. Maximum könyvelőket tud foglalkoztatni, de már pályázatírássra, szaktanácsadásra, vállalkozás irányításra nem tud igénybe venni szakembereket. A Község területén közel 15 ifjúsági szálláshely, gyermek- és ifjúsági tábor, turistaház, és kemping működik (melyeket vállalkozók, önkormányzatok, civilek üzemeltetnek), mely egy kivételével a komlói kistérség területén található. Ezek nagy része Duna-Dráva Nemzeti Park természeti vonzerejére épül. Napjainkban egyre nagyobb kereslet mutatkozik a természet közeli, olcsó, tematikus, és aktív turizmussal foglalkozó táborhelyek, szálláshelyek iránt, ahol a résztvevők hasznosan tudják eltölteni szabadidejüket. A két kistérség területén az országos kormányrendelet biztosítja a falusi és agroturisztikai szolgáltatások kialakításának lehetőségét (népművészeti és kézműves termékek előállítás, bemutatása, gazdálkodási módok bemutatása, hagyományok, tevékenységek bemutatása, örökségek bemutatása, falusi vendégasztal szolgáltatás létrejötte, saját termék kínálatása).

Probléma/lehetőség:

A település természet közeli elhelyezkedéséből és nyugodt, „zajtól” mentes környezetéből adódóan kiválóan alkalmas a rekreációs turizmus kialakítására, amit alátámasztanak a szükséges infrastruktúrai beruházások megvalósítása. A feldolgozóipar (erdei termékek) jelenléte jó kapcsolódási lehetőséget biztosít a már működő turizmushoz, és egyéb agrár termelési folyamatot generálhat. A kézműves hagyományokra épülő komplex turizmusfejlesztés alternatív jövedelemtermeléshez vezethet a térségben. A térség természeti adottságokban igen gazdag, elhelyezkedéséből adódó lehetőségnek látszik a vadászturizmus, illetve lovasturizmus kialakítása, fejlesztése. Az ágazati turizmus (borászat, horgászat, vadászat, agro, kerékpáros, vízi, lovas, gyógy-, öko-, gasztro-, sport-, kulturális-, ifjúsági-turizmus, extrém sport stb.) több válfaja működtethető, és beindítható a térségben, a helyi adottságokra és lehetőségekre alapozva.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Megoldási javaslat:

A térség turisztikai marketingtevékenységét-, a térség vonzerejét növelő, magas színvonalú kulturális rendezvényeket-, valamint komplex turisztikai csomag kidolgozását és kiejánlását támogatni szükséges. Lehetőséget kell biztosítani szálláshelyek fejlesztésére, és létrehozására. Támogatni szükséges a tematikus táborok létrehozását, témaparkok, tanösvények kialakítását. A két kistérségben támogatni kell a falusi vendégfogadóknak a turizmushoz kapcsolódó (nem kereskedelmi) minőségi szálláshelyeinek és kapcsolódó szolgáltatásainak kialakítását, már működő szálláshelyeinek bővítését, korszerűsítését, akadálymentesítését, szolgáltatásainak fejlesztését. (Konyha-, étkező-, fürdőszoba-, zuhanyozó-, stb. kialakítása, valamint szabadidős lehetőségek kialakítása (szalonnasütő, kerti medence, kemence, állatsimogató, egészségporta kialakítása, stb.) Mivel a családban a nők foglalkoznak általában a vendégfogadással, ezért ez lehetőséget biztosít számukra az alternatív jövedelemszerzésre. Az ágazati turizmus (borászat, horgászat, vadászat, agro, kerékpáros, vízi, lovas, gyógy-, öko-, gasztro-, sport-, kulturális-, ifjúsági-turizmus, extrém sport stb.) fejlesztése, kialakítása számára lehetőséget kell biztosítani.

Várható eredmények:

A turizmusban a vendégéjszakák és látogatók száma növekedni fog, ezáltal a helyi adóbevételek és az alternatív jövedelemszerzési lehetőségek növekednek.

2.Célkitűzés: Közösségfejlesztés

1. Intézkedés: A térség közösségi életének fejlesztése

Helyzet/adottság:

A civil szervezetek a települések zömén jelen vannak, és váltakozó aktivitással tevékenykednek.

Számos rendezvényt szerveznek, mint például: farsangi mulatságok, bálozás több településen, áprilisban Költészet Napja, tavaszi koncert, több helyen festménykiállítás, borhoz kapcsolódó rendezvények. A térségben egyre jobban szaporodnak a hagyományteremtő rendezvények, melyek a lakosság identitástudatának erősítésében fontos szerepet játszanak.

Mindkét kistérség területén található olyan közösség, amelynek tevékenységi köre elsősorban a vidék, és településfejlesztés területén összpontosul. Ilyenek például a Sásdi kistérségben a

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

„Mocsolád-Civilház” Kht, a Komlói kistérségben alakult Keleti-Mecsek Egyesület, és a Mecsek-Hegyháti társulás, melyek közül az előbbi tourinform irodát is működtet. Turisztikai információs pontokat működtet a hosszúhetényi Falusi turizmus Egyesület. Természetesen olyan nonprofit szervezetek is működnek a térségben, melyek a sport a hagyományőrzéssel, a kultúra népszerűsítésével is foglalkoznak, pl.: a Magyarhertelendért Egyesület, a Mánfai Cigány Kulturális Egyesület, a Magyarszékért Egyesület, a Szászvári Fúvószcenekari Közhasznú Egyesület, a Köblényi Sport Egyesület, valamint a Szászvári Sportegyesület.

Az elsősorban a településük szebbítéséért, közösséggé kovácsolásáért létrejött civilek mellett sem mehetünk el szó nélkül, hiszen a helyi társadalom érdekérvényesítése rajtuk keresztül tud a leghatékabban megvalósulni, ezen munkálkodik például többek között a Mindszentgodisáért Egyesület, a Vásárosdombóért Egyesület, a Mágocs Jövőéért Közalapítvány, a Gödrei Faluszépítő Egyesület, és a Bikali Faluvédő és Szépítő Egyesület.

A különböző etnikumok, kisebbségek szerveződése is megtalálhatóak. Manapság amikor a közbiztonság kívánnivalót hagy maga után, a települések életének lényeges elemei a különböző polgárőr szervezetek, amelyek hasonlóan Mecsekpölöskéhez több településen is megtalálhatóak. Az egyik legnagyobb probléma, hogy a civil szervezetek többsége esetén nem alakult ki hálózatosodás, gyenge az egymás közötti együttműködés, a tevékenység területi léptéke, pedig általában településen belüli, ritkább esetben kistérségi szintű.

Probléma/lehetőség:

Problémaként szükséges megemlíteni, hogy a térségi civil és nonprofit szerveződések tőkeszegények, fejlesztési elképzeléseiket saját forrásból nehezen, önkormányzati segítséggel tudják csak megvalósítani. Támogatni kell a két kistérségben, a nonprofit szerveződések, elképzeléseik (különösen rendezvények, képzések, eszközbeszerzések, felújítások, hálózatok kialakítását, közbiztonság fejlesztésével kapcsolatos elképzelések, stb.) megvalósítását.

Megoldási javaslat:

A HACS területén, a két kistérségben a helyi közösségi élet szervezése, mely célja a helyben élők életminőségének javítása, a települések népességmegtartó képességének szinten tartása, növelése.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Várható eredmények:

A térségben tevékenykedő nagyszámú, egymással kapcsolatban nem álló nonprofit szervezetek a programunk hatására egymással együttműködve elősegítik a vidékfejlesztési célok megvalósítását, a térségi kohézió erősítését. Érvényesül az esélyegyenlőség és a fenntarthatóság elve, melynek következtében a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményei javulnak. Fontos megemlíteni a polgárőr egyesületek, szervezetek tevékenységének eredményeképpen a térségben a bűnesetek számának mérséklését és a közbiztonság javulását. Megvalósul a helyben élők identitásának erősítése a közösségi terek fejlesztésével, valamint a civil szervezetek, és a köztük lévő kohézió erősítésével, a régi, helyi tradicionális mesterségek újraélesztése, fejlesztése kapcsán.

Intézkedés típus szerinti besorolása: Községi célú fejlesztés

Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:

Minimum támogatási összeg: 200000 forint

Maximum támogatási összeg: 3 millió forint

Ügyfélkör: nonprofit szervezet

A HACS területén található összes település + Komló város részönkormányzatai

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

2. Célkritérium: Közösségfejlesztés

2. Intézkedés: A település életminőségének megőrzése, fejlesztése, a természeti és épített környezet megóvása, fejlesztése

Helyzet/adottság:

A térség legtöbb településén van olyan közösségi környezet, amelynek az állapota a településen élők számára a közösségi életet és az életminőséget jelentősen befolyásolja. Pl. parkok, sétautak. Ezen környezetek tulajdonosai legtöbbször az önkormányzatok és egyházi szervezetek, esetlegesen civil szervezetek.

Közösséghez tartozó települések településképét jelentősen befolyásoló épületek állapota leromlott. Az itt élők életminőségét jelentősen befolyásolja az, hogy az egyes épületek milyen állapotban vannak. Különös tekintettel igaz ez a térségben megtalálható 15 zsáktelepülésre és 32 db 500 fő alatti településre hiszen, ezeken a településeken kevés számú ingatlan közül bizonyos ingatlanok állapota folyamatosan romlik, amely a lakosság számára azonnal szembetűnik. Ezen ingatlanok tulajdonosait a települési közösségek negatívan értékelik.

Probléma/lehetőség:

Az önkormányzatoknak, nonprofit szervezetek és az egyházi szervezetnek csak arra van anyagi erőforrásuk – vagy arra sem -, hogy ezeket a környezeteket fenntartsák. A települési környezetek fejlesztése időszzerűvé vált, hogy a települések lakosság megőrző képessége megmaradjon és fenntartsák turisztikai vonzerejüket. A térségben élők életminőségét jelentősen javíthatná, ha a településképet befolyásoló ingatlanok tulajdonosai az épületeket felújítanák.

Megoldási javaslat:

A települések környezetét és megjelenését javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztéseket támogatni szükséges: például parkok, pihenőhelyek, sétautak, zöld felületek, szökőkutak, kerti tavak, csobogók, ivó kutak, környezetbe illeszkedő utcabútorok, pihenőhelyek szemetes edények stb. kialakítása, meglévők fejlesztése, középületek, látványosságok díszkivilágítása, jelentőséggel bíró ingatlanok, épületek, építmények fejlesztése, stb.; A területek tulajdonosait, kezelőit ösztönözni kell, hogy közösségi céllal fejlesszék a tulajdonukban, vagy kezelésükben lévő területeket. Támogatni kell a védelem alatt nem álló közösségi és gazdasági célokat szolgáló, illetve a település megjelenésében jelentős szereppel bíró épületek, köztérek, műalkotások tulajdonosait,

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

hogy az ingatlanokat külsőleg felújítsák, korszerűsítsék, pl.: utcafronti homlokzatok felújítása, főtér felújítása, stb.

Várható eredmények:

A térség közösségi terei, létesítményei, parkjai, védett és nem védett jelentőséggel bíró közösségi céllal használt ingatlanjai megújulnak, mely révén a települések az ott élők számára élhetőbbé válnak, a közösségi létesítmények jobban hasznosíthatóvá válnak.

III.4. A HVS-ben megjelenő környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok

III.4. A HVS-ben megjelenő környezeti, gazdasági és társadalmi szempontok

III.4.1. A HVS-ben megjelenő környezeti szempontok

Természetmegőrző vidékfejlesztés: a térség biodiverzitásának és természetes térszerkezetének megőrzése érdekében fontos kitörési pont a környező táj egyedülálló természeti adottságaira építő turizmus fejlesztése, amely kiemelt hatása és térségi szereplők együttműködése révén a területi felzárkózást is szolgálja.

Ökológikus vidékfejlesztés: a támogatott fejlesztések kiválasztása során a HACs figyelemmel van a gazdálkodási tevékenységek föld- és tájhasználatára, és arra, hogy az ne kockáztassa a térség eltartó képességének romlását. A talajpusztulást megelőzve szakmailag megalapozott és támogatott növénytermesztéssel, erdő- és mezőgazdasági tevékenységekkel kiküszöbölhetők, illetve minimalizálhatók a kedvezőtlen környezeti hatások, valamint e jól elkülöníthető gazdálkodások kizárják a különböző környezeti rendszerek közötti szennyezés-átterheléseket.

Szennyezés megelőzés, minimalizálás: a vállalkozások fejlesztése során az olyan jellegű termelések és feldolgozások támogatása a cél, amelyek figyelembe veszik a környezetbarát technológiákat és az ezzel járó hulladékok minimalizálását a környezet terhelhetőségén belül maradva.

Tovagyűrűző negatív hatások minimalizálása: a térségben egyre nagyobb a mesterséges tavak száma, melyeknek rekreációs és gazdasági szerepük is van. A gazdag termál és

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

ásványvíz-készlet, valamint az ehhez kapcsolódó környezeti sokszínűség megőrzésére, megóvására ugyancsak alkalmasak az ökoturisztikai fejlesztések, amelyek mindemellett nem járulnak hozzá a terület vízkészleteinek elszívásához, a térség elszívatosodásához.

Dematerializáció: HVS-ünk nagy hangsúlyt fektet a bio- és ökogazdálkodásra, a kemikáliák felhasználását minimálisra csökkentve. A kistermelők támogatásával és hálózatba szerveződésével, illetve a rurális produktumok nagyrészt helyben történő értékesítéseivel a tárolási és szállítási igények is minimalizálhatók.

Újrahasznosítás: a támogatott erdőgazdálkodási és mezőgazdasági tevékenységek során keletkezett hulladékok regionális és helyi hulladékgazdálkodási rendszerek kiépítésével és szelektív hulladékgyűjtés kiterjesztésével az újrahasznosítási lehetőségek széles spektruma nyílik meg.

Takarékosság a kimerülő készletekkel: a térség természeti adottságaira épülő gazdasági tevékenységek, mint pl. a helyi termékek előállítása, biogazdálkodás, ökofarmok figyelembe veszik a föld- és tájhasználat során a környezet eltartó képességét, ezáltal az ökoszociális piacgazdaság motorjává válhatnak.

Értékvédő gazdálkodás a megújuló erőforrásokkal: a bio-, natúr- és helyi speciális termékek iránti kereslet és az ezzel járó termesztési eljárások hozzájárulnak a földhasználat strukturális megváltozásához, valamint elősegíti a környezetkímélő és természet megőrző mezőgazdasági szerkezetváltást. A térség agrárgazdálkodása számára is megélhetést jelent.

Ágazati integráció: értékőrző, diverzifikált gazdálkodás: a térségben számos non-profit szervezet működik, mely hagyományőrzéssel, a kultúra népszerűsítésével, érdekvédelemmel foglalkozik. E szervezetek összefogásával, egymás munkájának megismertetésével és a különböző vidéki örökségek, falufejlesztések megőrzését célzó uniós pályázatokkal elérhető a kulturális örökség részét képező településszerkezeti, táji, építészeti, biológiai és néprajzi sokszínűség állapotának megóvása.

Az ökológiai szemléletű tájgazdálkodást figyelembe véve a lehetőségek kiterjednek a kisléptékű erdő- és mezőgazdasági fejlesztések támogatására, valamint a lokális termékek előállítását, kisvállalkozások, öko- és biofarmok, falusi turisztikai tevékenységek fejlesztését szolgáló projektek felkarolására, hálózatba szervezésére, melyeknek a közvetett közlekedési és energetikai vonzatai is jelentősek.

Az ökoturisztikai fejlesztések keretében lehetőség nyílik, arra, hogy a természetvédelmi területek arányát megtartva és kihasználva annak szépségét, segítse a térség megismertetését.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Energiaellátás szempontjából, összekapcsolódva az erdőgazdálkodással, biomassza létrehozásával jelentős előrelépés történik, valamint az alternatív energiatermelési lehetőségek kiaknázása folyamatos.

III.4.2. A HVS-ben megjelenő gazdasági szempontok

Prosperáló vidéki gazdaság: a gazdálkodás kiszámíthatóságát és stabilizálását hivatott segíteni a helyi adottságokra épülő élelmiszeripari termékek előállításának és a különböző turisztikai, mezőgazdasági jellegű és szolgáltatói tevékenységek egymásra épülésének, összekapcsolásának és együttműködésének segítése, valamint ezek helyi és regionális hálózatba való tömörítése.

Stratégiánk nagy hangsúlyt fektet a vidék gazdasági felzárkóztatására, az agrárolló mérséklésére, melyek a magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodással karöltve indukálják az ökonomiai stabilitást és a kiszámítható monetáris háttérrel, prosperáló vidéki gazdaságot létrehozva.

Integrált termékpolitika: tudás- és kultúraalapú vidékfejlesztés megvalósítására törekszünk, mint a termelés, mint a fogyasztás területén, a jelenleg felülreprezentált anyag- és energiaintenzív termékek és szolgáltatások arányának csökkentése által, ezzel az integrált termékpolitika érvényre jutását elősegítve.

Decentralizált vidékfejlesztés: a decentralizált és dekoncentrált vidékfejlesztési stratégia elősegíti az on-farm és off-farm vállalkozások diverzifikációját, pluralitását és a piaci versenyben való egyenlő esélyeiket és reményeink szerint csökkenti egy vagy néhány gazdasági szereplő monopolhelyzete és onnipotenciája kialakulásának esélyét, ezáltal élenkítőleg hat a gazdaságra.

„Termelj helyben, fogyassz helyben”: a szemlélet propagálása indukálja a helyi élelmiszertermelést- és forgalmazást, a termelők és a fogyasztók egymásra találását a helyi piacokon, megteremtve ezzel a közösségi önellátást.

„Dolgozz Helyben”: a lokális mikrovállalkozások, KKV-k, családi gazdaságok, ös- és kistermelők fejlődésével nő a helyben foglalkoztatottak száma és a munkanélküliség csökkenésnek indul. Mindezek következtében a hagyományos értékeket szem előtt tartó, azokat megőrző és közvetítő falusi életmód és ökoszociális szemlélet, azokon alapuló megélhetési formák térnyerését tartjuk elérendő célnak.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Minőségi termékek, innováció; Diverzifikált vidéki termék kínálat: az innovatív agrárgazdálkodási technikák és technológiák elterjesztésével lehetővé válik a mennyiségi helyett a minőségi termelés létrehozása és a sajátos értékesítésű, egyedi minőségű termékek, hungarikumok, illetve csak az adott térségre jellemző diverzifikált produktumok előállítása, ezek fogyasztókkal történő megismertetése és számukra felvevőpiac megtalálása vagy kialakítása.

Térségen belüli termelési együttműködések: mindezekon felül cél településen belüli és kívüli, térségi gazdasági szereplők közti termék előállítási-, feldolgozási és értékesítési láncolat létrehozása, gazdasági kapcsolat megalapozása, mely erősíti a térségi kohéziót.

III.4.3. A HVS-ben megjelenő társadalmi szempontok, kritériumok

Helyi ökoszociális érdekelttség és társadalmi felelősség vállalás: HVS-ünk célja elősegíteni a meglévő erőforrások felelősségteljes, a helyi közösségek érdekében történő, de a környezetre a lehető legkisebb terhelést róó felhasználását, ezáltal a társadalmi felelősségvállalás és az ökoszociális szemléletmód kialakítását, illetve fejlesztését.

Társadalmi méltányosság: a vidéken élők felzárkóztatása, megélhetésének elősegítése és életminőségének javítása, a szegénység leküzdése is előkelő helyen szerepel prioritásaink között, ezért stratégiánk a többségi érdekeket szolgálja, de a kisebbségi igényeket is maximálisan figyelembe veszi, ezáltal hozzájárul a társadalom hátrányos helyzetű csoportjainak felzárkóztatásához és a társadalmi méltányosság kialakításához, egy élhetőbb vidék megteremtéséhez.

Tudásalapú vidékfejlesztés: az agrárgazdaságban dolgozók képzése, a megfelelő tudáshoz és információhoz való hozzáférése, illetve a korszerű gazdálkodást támogató helyi szellemi műhelyek, intellektuális kapacitások és szolgáltatások kiépítésének elősegítésével megvalósul a tudásalapú vidékfejlesztés.

Társadalmi kohézió: a társadalmi kohézió megvalósításához elengedhetetlen, hogy a vidéki közösségek saját maguk találják ki jövőképeket és identitásukat, ne oktroyált döntések irányítsák az életüket, hanem a LEADER-szemléletnek megfelelő top-down tervezés, bottom-up építkezés valósuljon meg. Ennek létrehozásához a települések és térségek szociális problémáimporitját (pl. a városról vidékre költözők szegregációja) is szükséges kikerülni, stratégiáinkkal ezt a célt is megvalósítani törekszünk.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A kistelepüléseken lévő Teleházak, non-profit szervezetek szép példái a térségi együttgondolkodásnak. Pályázatokkal e települések közösségmegtartó erejét, saját mikrokörnyezetének fejlesztését és a hátrányosabb helyzetben lévők nagyobb arányú minőségi és számszaki gyarapodását elérhetőbbé lehet tenni.

Szolidaritás, területi kohézió: igyekszünk elősegíteni a termelő és fogyasztó egymásra találását és egymásra utaltságának felismerését, a gazdaközösségek és a társadalom kapcsolatának javítását, a közösségi érzés kialakítását, annak a nézetnek a kialakítását, hogy mindannyian egy nagyobb egész részei, ezáltal jön létre a szociális szolidaritás és a területi kohézió.

Nemzedékek közötti igazságosság és társadalmi esély egyenlőség: az erőforrásokkal való takarékos, értékvédő, a hosszú távú szempontokat maximálisan szem előtt tartó gazdálkodás megvalósítása is fontos szempont volt stratégiánk kialakítása során, ugyanakkor figyelembe vettük a generációk, nemek közti és a hátrányos helyzetű csoportok, pl. fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlősége kialakításának szempontjait is.

Társadalmi részvétel: a gazdatársadalom, az érintett lokális közösségek, civil és szakmai szervezetek vidékfejlesztési döntésekben való részvételt elősegítjük, így szerevezve maximális társadalmi felhatalmazást és elősegítve a civil önszerveződést.

III.5. A HVS-ben felírt HPME-k a következő két csoportra oszthatóak:

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS más, nem LEADER források terhére nem határozott meg HPME-ket.

LEADER HPME:

1. A gazdasági potenciál megőrzése, fejlesztése
2. Térségi turizmus fejlesztése
3. A térség közösségi életének fejlesztése
4. A település életminőségének megőrzése, fejlesztése, a természeti és épített környezet megóvása, fejlesztése

IV. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

IV.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet-gyűjtés

2013.április 20-án a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület elnöksége ülésezett, melyen megbeszélték a HVS frissítésével kapcsolatos teendőket, a HBB felállításával kapcsolatos szabályokat.

A HVS felülvizsgálatának meghirdetése a honlapon, 2013.03.21.

Projektötlet gyűjtési lehetőség meghirdetése a honlapon, email-ben, és levél formájában. Az egyesületi tagokat levél és email formájában értesítettük a projektötletek beküldésének lehetőségéről. Az önkormányzatok képviselői telefonon felhívásra kerültek, kérve őket, hogy a településen működő civil szervezetek és vállalkozások számára eljuttassák projektötlet gyűjtési felhívásunkat, valamint a megrendezésre kerülő fórumok időpontját. Honlapunkon a Projekt ötletek fül alá lehetőség nyílt a projekt ötletek feltöltésére. A LEADER fül alatt mindenféle információt megtaláltak pályázóink a HVS frissítésével, ill. a LEADER pályázatok benyújtásával kapcsolatosan.

Hosszúhetényben 2013. április 2-án, Gödrében pedig április 3-án rendeztünk fórumot. A cél, hogy a két kistérség területén egy-egy tájékoztatósi fórum kerüljön megrendezésre. Sajnálatos tény, hogy a Komlói kistérségben mindig nagyobb az érdeklődés, erre példa, a két fórum is. Hosszúhetényben a megjelentek száma több mint, 20 fő volt, míg Gödrében csak 1 fő jött el a fórumra. Természetesen ez megjelenési arány leképezi a majdani pályázati kedvet is a két kistérség között.

A benyújtott projektötletek a mellékletben megtalálhatóak. A szférák közötti arány az alábbiaknak megfelelően alakult:

szféra	db	arány
vállalkozás(magánszem.)	48	37,2
önkormányzat	23	17,8
civil szervezet	53	41,1
egyház	5	3,9
	129	100

A HVS elfogadására 2013.április 9-én került sor, Magyarszéken. Sajnos a közgyűlésen megjelentek száma, a nagy taglétszámhoz mérten nagyon csekély volt. A közgyűlés elfogadta az egyesület stratégiáját, egy-két kisebb változtatást kérve.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

7.4.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

A pályázók érdekében a HACS területén 2 db LEADER iroda működik, a pályázókat segítő projektgenerálási és szaktanácsadási feladatok érdekében. Az irodák időszakosan működnek, telefonon való előzetes egyeztetés révén is lehetőség van a HACS dolgozóival való kommunikációra. A HACS munkaszervezetébe 4 fő munkatárs végzi a vidékfejlesztésével kapcsolatos tennivalókat. A munkatársak egy része már a LEADER + programban is dolgozott, tehát széleskörű szakmai tapasztalattal rendelkeznek. Ez mindenképp hasznos a pályázók segítése, ill. a HVS megalkotása szempontjából.

Rendszeresen tartunk szakmai fórumokat a két kistérség területén, adott témában több helyszínen, figyelve arra, hogy a térség minden lakója számára elérhető legyen a szolgáltatás. A fórumok interaktívak, az érdeklődő kérdezhet, ill. fejlesztési elképzeléseiket a munkaszervezet dolgozóival egyeztethetik is. Fórumok tartására több alkalommal van lehetőség, ill. szükség. A tájékoztató fórumok, hol specifikusak, egy adott réteg (turisztikai szolgáltatók) számára szólnak, hol általános tájékoztatók, pl. a kifizetési kérelmekkel kapcsolatos információk. Fórumainkról értesítést az Egyesület tagjai email-ben kapnak, ill. plakátokat is elhelyezünk az adott településen, ill. településeken. A lakosság bevonásában a Komlói kistérségben könnyebb dolga van a HACS-nak, a korábbi LEADER +-os működés miatt. Itt a lakosság aktívabb és érdeklődőbb. Ez azonban eredhet abból is, hogy a Sásdi kistérség leghátrányosabb helyzetű kistérség. A megoldásra váró problémák ebben a térségben komolyabbak és szerteágazóbbak, mint a Komlói kistérségben. Fontos, hogy a munkaszervezetben dolgozókat ismeri és becsüli is a térség lakossága. A HACS honlapja az www.mvh-hacs.hu honlap folyamatos napi, friss információkkal áll a térségben élő pályázókedvű lakosság számára. Az email-ben való kapcsolattartás az Egyesület tagságával napi kapcsolattartást biztosít. A honlapon megtalálható az Egyesület működésével kapcsolatos információk tömkelege, a dolgozók elérhetősége, email címe, telefonszáma. A térségben a LEADER programon keresztül, a pályázati kiírásokon keresztül a három szektor partnersége élvezi a legfőbb prioritást. A projektek a térség lakóit együttműködésre ösztönzik. A helyi termelő, a falusi vendéglátó, a kézműves és a helyi civil szervezet közös projektjei jelentik az adott település fejlődését.

A nyilvános közgyűlésekről a HACS tagsága email-ben és levélben is értesül. A tagok ott véleményüket és kérdésüket elmondhatják és feltehetik az Egyesület vezetői számára. Az új tagok belépése az Egyesületben nem korlátozott, az Egyesület alapszabálya lehetővé teszi új tag felvételét, melyhez nem szükséges a tagok ajánlása.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A benyújtott projektötletek alapján készült stratégiában megfogalmazott célkitűzések, intézkedések a benyújtott pályázatok révén, a vidék szereplői által valósulnak meg.

7.5 HVS mellékletek:

1.1 HVS felülvizsgálat során végzett tevékenységek:

1. 2013. március 20. elnökségi ülés
2. 2013. március 21. HVS frissítés, projekt ötlet gyűjtés meghirdetése a honlapon
3. 2013. március 21-22. projekt ötlet gyűjtés meghirdetése a tagoknak email és postai úton, valamint a térség önkormányzatai számára email és telefon formájában segítség kérés, hogy a projektötlet gyűjtési felhívásunkat a térségben működő civil szervezet és a vállalkozások számára eljuttassák
4. 2013. április 2. Hosszúhetény, fórum, 23 fő
5. 2013. április 3. Gödre, fórum, 1 fő
6. 2013. április 9. közgyűlés, Magyarország, 19 fő
7. A projekt gyűjtési időszak alatt 129 projektjavaslat érkezett be, a térségből.

1.2 Pénzügyi táblázatok, forrásallokáció

LEADER Forrás 138/2012 (XII. 17.) IH közlemény alapján	Lekötött forrás			Rendelkezésre álló szabad forrás összesen		GF-re fordított forrás aránya	45%-os arány teljesítéséhez GF-re fordítandó forrás még		45%-os arány teljesítéséhez maximálisan szolgáltatásfejlesztésre fordítható forrás még	
	GF	SZF	Összesen							
1.928.211 €	394.342 €	590.556 €	984.897 €	943.314 €	275.730.617 Ft	20,5%	473.353 €	138.361.198 Ft	469.960€	137.369.420 Ft

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

LEADER forrás 138/2012. (XII. 17.) IH közlemény alapján			LEADER forrás 138/2012. (XII. 17.) IH közlemény alapján		
Lekötött forrás			Lekötött forrás		
Rendelkezésre álló szabad forrás összesen			Rendelkezésre álló szabad forrás összesen		
GF			GF		
SZF			SZF		
Összesen			Összesen		
1 928 211 €	394 342 €	590 556 €	984 897 €	1 928 211 €	394 342 € 590 556 €
45%-os arány teljesítéséhez					
45%-os arány teljesítéséhez GF-re maximálisan			45%-os arány teljesítéséhez GF-re maximálisan		
fordítandó forrás még			fordítandó forrás még		
473 353 €	138 361 198 Ft	469 960 €	137 369 420 Ft		

1.3 Nyilvánossági intézkedésekre vonatkozó igazoló dokumentumok

- közgyűlés jegyzőkönyv,
- fórumok emlékeztetők,
- meghívók,
- jelenléti ívek.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

JEGYZŐKÖNYV a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület 2013.április 9-én tartott Közgyűléséről

Készült: 2013. április 9-én (kedden), 16.00 óra

Helye: Szászvár, Községi Ház

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint.

Az Egyesület elnöke, Dr. Finta István köszöntötte a megjelenteket.

A jelenléti ív megtekintése után jelezte, hogy a Közgyűlés nem határozatképes, ezért elrendelte a Közgyűlés fél óra múlva történő újbóli összehívását.

A Közgyűlés újbóli összehívása után a jelenlévők létszáma nem változott, ettől függetlenül, ahogy az Alapszabály is rögzíti, a Közgyűlés határozatképes volt.

Ezt követően Dr. Finta István elnök a Közgyűlést megnyitotta.

Javaslatot tett a jegyzőkönyvvezetőre Vidák Krisztina és a jegyzőkönyv hitelesítőkre Mezei Attila és Ujváriné Balogh Andrea személyében.

21/2013 (04.09.) számú határozat

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással jegyzőkönyvvezetőnek Vidák Krisztinát, hitelesítőkné Mezei Attilát és Ujváriné Balogh Andreát megválasztotta.

Ezután az Elnök javaslatot tett a napirendre.

22/2013 (04.09.) számú határozat

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi napirendet fogadta el:

1. Tagfelvételi kérelmek megtárgyalása és elfogadása
2. Helyi Bíráló Bizottság tagjainak megválasztása
3. Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elfogadása
4. Egyebek

Dr. Finta István elnök elmondta, hogy az Egyesület tagjainak körébe be kíván lépni a Jézus Társasága Alapítván, és a Luvekh Kft. Dr. Finta István javasolta, hogy az Egyesületet tagjainak sorába vegye fel a közgyűlés az említett szervezetet.

23/2013 (04.09.) számú határozat

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el:

A Jézus Társasága Alapítvány Életrendezés Háza (Hosszúhetény, Püspökszentlászló, 11-12.), képviselő: Pintér Katalin, valamint a Luvekh Kft.(Kárász, Ady Endre u. 22.), képviselő: Szolnoki János, az Egyesület tagjainak sorába felvételre került.

Dr. Finta István elmondja, hogy meg kell választani a HBB tagokat. Két lehetőség van, hogy minden elnökségi tag, egyben HBB tag, ill. póttag lesz, vagy csak öt tag kerül megválasztásra az elnökségből, plusz a póttagok a tagok közül. Minden HBB ülésen egy póttagnak kötelező jelen lennie. Dr. Finta István elmondja, a HBB ülésezésének ütemtervét, időpontjait ismerteti.

Az elnökség tagjainak többsége elmondja, hogy a HBB tagságot vállalják.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Dr. Finta István javasolja, hogy Gelencsér Gábor, Dicső László, Dr. Finta István, dr. Csörnyei László, Hohn Krisztina, Sutder Imre, Kárpáti Jenő és Szabóné Lelovics Ilona a HBB tagjainak sorába megválasztásra kerüljenek. Póttagnak Nidermayer Józsefet, Mezei Attilát, Kőműves Józsefet és Kovács Józsefnét javasolja.

24/2013 (04.09.) számú határozat

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el, az alábbi HBB rendes és póttagok kerültek megválasztásra:

HBB rendes tagok:

Gelencsér Gábor: Gödrei Iskoláért Alapítvány
Dicső László: Alsómocsolád Község Önkormányzat
Dr. Finta István: Keleti-Mecsek Egyesület, elnök
dr. Csörnyei László: Hosszúhetény Község Önkormányzat
Hohn Krisztina: Mánfa Fejlődésért Egyesület
Sutder Imre: Bikal Község Önkormányzat
Kárpáti Jenő: Magyarszék Község Önkormányzat
Szabóné Lelovics Ilona: egyéni vállalkozó

Póttagok:

Nidermayer József: Mindszentgodisa és Környezetének Szabadidős Sportegyesülete
Mezei Attila: Wood-Car Kft.
Kőműves József: Brezik Szociális Szövetkezet
Kovács Józsefné: Máza Német Nemzetiségi Egyesület

25/2013 (04.09.) számú határozat

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el:

A HBB ütemtervét az alábbiak alapján:

1. ülés időpontja: 2013. május 21., kedd, 14 óra, Mánfa
2. ülés időpontja: 2013. május 31., péntek, 14 óra, Magyarszék
3. ülés időpontja: 2013. június 10., hétfő, 14 óra, Hosszúhetény
4. ülés időpontja: 2013. június 20., csütörtök, 14 óra, Bika
5. ülés időpontja: 2013. július 1., hétfő, 14 óra, Szászvár
6. ülés időpontja: 2013. július 11., csütörtök, 14 óra, Mindszentgodisa
7. ülés időpontja: 2013. július 22., hétfő, 14 óra, Alsómocsolád
8. ülés időpontja: 2013. augusztus 1., csütörtök, 14 óra, Kárász
9. ülés időpontja: 2013. augusztus 12., hétfő, 14 óra, Gödre
10. ülés időpontja: 2013. augusztus 22., csütörtök, 14 óra, Vásárosdombó

Vidák Krisztina elmondja, hogy a konkrét helyszíneket még egyeztetni szükséges.

Dr. Finta István ezt követően ismerteti kivetítőn keresztül a négy db HVS intézkedést, ill. az elkészített HVS dokumentumot, mind struktúrájában, mind tartalmában. A 129 beérkezett projekt ötlet alapján került kidolgozásra a HVS. Dr. Finta István elmondja, hogy az intézkedések kidolgozásánál a cél a minél könnyebben érhető, átfogó intézkedések kidolgozása volt. Az első intézkedés a helyi gazdaság fejlesztéséről szól, amire minden a LEADER rendelet szempontjából, ügyfél típusba besorolt leendő pályázó pályázatot tud benyújtani. A második intézkedés is a gazdaság fejlesztése szolgálatában áll, a turizmus fejlesztés a cél, egyedül a szállodák kerültek kizárásra. A másik két intézkedés a helyi közösség fejlesztést szolgálja. A vállalkozókon kívül mindegyik ügyfél típus jogosultként került megjelölésre.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Szabóné Lelovics Ilona javasolja, hogy a 3. intézkedésnél meghatározott maximálisan pályázható összeget 2 millió forintról 3 millió forintra felemelni.

A módosítással minden jelenlévő egyetértett.

26/2013 (04.09.) számú határozat

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el:

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája a javasolt módosítással elfogadásra került.

A fentieket követően Vidák Krisztina munkaszervezet-vezető elmondja, hogy két dolog kapcsán még a közgyűlésnek határoznia szükséges. A közgyűlésnek az elnökséget, a munka gördülékenysége érdekében, fel kellene hatalmaznia, a LEADER HACS munkaszervezetét, arra, hogy a pályázat benyújtási időszakban elvégezze a LEADER Intézkedési Tervben szükséges módosításokat. A módosítások visszamenőleges hatályúak nem lehetnek. Az Elnökség jóváhagyásával a LEADER HACS megküldi az IH részére a módosítást, amelyet az IH áttekint, jóváhagy és Irányító Hatósági közleményben közzétesz. A módosított LEADER Intézkedési Terv csak az IH Közlemény közzétételét követően, a közleményben megjelölt időponttól válik hatályossá.

Valamint Vidák Krisztina előadja, hogy a LEADER HACS munkaszervezetét a HBB felhatalmazza arra, hogy a projektjavaslatot és az Ügyfélkapun keresztül benyújtott és véglegesített „KR dokumentumot” összehasonlítsa. HBB elnöke felhatalmazza a munkaszervezet vezetőjét, a fenti feladat elvégzésére.

27/2013 (04.09.) számú határozat

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A Közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el:

A közgyűlés az elnökséget felhatalmazza, arra, hogy a LEADER HACS munkaszervezete a pályázat benyújtási időszakban elvégezze a LEADER Intézkedési Tervben szükséges módosításokat.

28/2013 (04.09.) számú határozat

A HBB egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással az alábbi határozatot fogadta el:

HBB felhatalmazza a LEADER HACS munkaszervezetét arra, hogy a projektjavaslatot és az Ügyfélkapun keresztül benyújtott és véglegesített „KR dokumentumot” összehasonlítsa. HBB elnöke felhatalmazza a munkaszervezet vezetőjét, a feladat elvégzésére.

Ezt követően Dr. Finta István elnök megköszönte a jelenlévőknek a részvételt és a Közgyűlést berekesztette.

Kmf.

Egyesületi Elnök

jegyzőkönyvvezető

jegyzőkönyv hitelesítő

jegyzőkönyv hitelesítő

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

EMLÉKEZTETŐ

*LEADER pályázatokkal kapcsolatos fórum
2013.04.02 Hosszúhetény*

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület 2013.04.02-án tartott fórumának célja az volt, hogy az összegyűlt érdeklődők, pályázók és pályázati ügyekben érintettek számára Vidák Krisztina, az Egyesület munkaszervezet-vezetője beszámoljon a 2013-as LEADER pályázatok támogatási kérelmeivel kapcsolatos tudnivalókról, válaszoljon az esetleges felmerült kérdésekre.

A támogatási kérelmek benyújtási folyamata az előző körhöz képest némileg megváltozott:

- Első körben a HACS felé projektötletet kell benyújtani, elsősorban annak, aki olyan fejlesztést kíván végrehajtani, amely nem szerepel az egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájában.
- Ezt követően az akciócsoport közgyűlése elfogadja a módosított HVS-t, illetve megválasztja a Helyi Bíráló Bizottság tagjait.
- A pályázat benyújtását megelőzi egy projektadatlap személyesen vagy postai úton történő beküldése, melyet a 10 naponta ülésező HBB bírál el, elfogadja, elutasítja, vagy módosításra visszaküldi, annak megfelelően, hogy illeszkednek-e a HACS LEADER intézkedéseihez.
- Az el nem fogadott projektadatlapok a HBB által javasolt módosításokkal újból benyújthatóak.
- Az elfogadott adatlapok alapján az ügyfél június 3-tól megkezdheti a pályázat benyújtását a TK2-ben megszokott módon, ügyfélkapun keresztül.
- Az első beküldéstől számított 10 napon belül a kérelem módosítható

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

- A benyújtott TK KR dokumentumát ki kell nyomtatni, és eljuttatni a HACSHoz záradékolásra.
- A HACS összeveti a KR dokumentumot és az adatlapot, és amennyiben egyezőnek ítéli meg (ugyanarra vonatkozik a kérelem, max. +/-20%-os eltérés mutatkozik a költségekben), záradékolja, ellenkező esetben módosításra visszaküldi. A záradékolás beérkezésének ideje legkésőbb a pályázat 10 napos módosítási határidejét követő 3 nap (az első küldéstől számított 13 nap).
- Az elutasított záradékolású TK-k módosíthatók az első benyújtástól számított 10 napon belül, ezért érdemes korán behozni.
- A záradékolt kérelmek érvényes pályázatnak minősülnek, azokkal a pályázónak további teendője nincs.
- A benyújtási időszak előreláthatólag augusztus 31-ig, illetve kimerülésig tart.
- Az elbírálás során pontozás nem lesz, a FIFO elv lesz a mérvadó (beérkezési sorrend), a lekötött összeg 40%-ának vállalkozás-fejlesztésre kell irányulnia, illetve 20% összegig várólista kerül kialakítása, ezt követően zárul a beadási időszak.

A nagyszámú érdeklődő előtt lezajlott fórumon újabb projektötletek is felmerültek, melyek a HVS-be beépítésre kerülnek.

Szászvár, 2013.04.03

.....
Hirt Balázs

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

EMLÉKEZTETŐ

*LEADER pályázatokkal kapcsolatos fórum
2013.04.03 Gödre*

A Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület 2013.04.03-án tartott fórumának célja az volt, hogy az összegyűlt érdeklődők, pályázók és pályázati ügyekben érintettek számára Vidák Krisztina, az Egyesület munkaszervezet-vezetője beszámoljon a 2013-as LEADER pályázatok támogatási kérelmeivel kapcsolatos tudnivalókról, válaszoljon az esetleges felmerült kérdésekre.

A támogatási kérelmek benyújtási folyamata az előző körhöz képest némileg megváltozott:

- Első körben a HACS felé projektötletet kell benyújtani, elsősorban annak, aki olyan fejlesztést kíván végrehajtani, amely nem szerepel az egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájában.
- Ezt követően az akciócsoport közgyűlése elfogadja a módosított HVS-t, illetve megválasztja a Helyi Bíráló Bizottság tagjait.
- A pályázat benyújtását megelőzi egy projektadatlap személyesen vagy postai úton történő beküldése, melyet a 10 naponta ülésező HBB bírál el, elfogadja, elutasítja, vagy módosításra visszaküldi, annak megfelelően, hogy illeszkednek-e a HACS LEADER intézkedéseihez.
- Az el nem fogadott projektadatlapok a HBB által javasolt módosításokkal újból benyújthatóak.
- Az elfogadott adatlapok alapján az ügyfél június 3-tól megkezdheti a pályázat benyújtását a TK2-ben megszokott módon, ügyfélszolgálaton keresztül.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

- Az első beküldéstől számított 10 napon belül a kérelem módosítható
- A benyújtott TK KR dokumentumát ki kell nyomtatni, és eljuttatni a HACSHoz záradékolásra.
- A HACSS összeveti a KR dokumentumot és az adatlapot, és amennyiben egyezőnek ítéli meg (ugyanarra vonatkozik a kérelem, max. +-20%-os eltérés mutatkozik a költségekben), záradékolja, ellenkező esetben módosításra visszaküldi. A záradékolás beérkezésének ideje legkésőbb a pályázat 10 napos módosítási határidejét követő 3 nap (az első küldéstől számított 13 nap).
- Az elutasított záradékolású TK-k módosíthatók az első benyújtástól számított 10 napon belül, ezért érdemes korán behozni.
- A záradékolás kérelmek érvényes pályázatnak minősülnek, azokkal a pályázónak további teendője nincs.
- A benyújtási időszak előreláthatólag augusztus 31-ig, illetve kimerülésig tart.
- Az elbírálás során pontozás nem lesz, a FIFO elv lesz a mérvadó (beérkezési sorrend), a lekötött összeg 40%-ának vállalkozás-fejlesztésre kell irányulnia, illetve 20% összegig várólista kerül kialakítása, ezt követően zárul a beadási időszak.

A csekélyszerű érdeklődésre tekintettel a munkaszervezet újabb fórum tartását tervezi.

Szászvár, 2013.04.04

.....
Hirt Balázs

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

LAKOSSÁGI FÓRUM

Az idei évben újból lehetőség nyílik **LEADER pályázatok** benyújtására. A Komlói és a Sásdi Kistérségek területéről várjuk vállalkozóktól, civil szervezetektől, egyházközségektől, önkormányzatoktól, nonprofit szervezetektől és magánszemélyektől a LEADER program keretén belül pályázati ötleteiket.

Ennek érdekében a következő lakossági fórum megrendezésére kerül sor:

Helyszín: Hosszúhetény Község, általános iskola, Verseny u. 9.

Időpont: 2013. április 2. kedd, 17 óra

Fórumunkon várjuk szeretettel:

Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

LAKOSSÁGI FÓRUM

Az idei évben újból lehetőség nyílik **LEADER pályázatok** benyújtására. A Komlói és a Sásdi Kistérségek területéről várjuk vállalkozóktól, civil szervezetektől, egyházközségektől, önkormányzatoktól, nonprofit szervezetektől és magánszemélyektől a LEADER program keretén belül pályázati ötleteiket.

Ennek érdekében a következő lakossági fórum megrendezésére kerül sor:

Helyszín: Gödre Község, Polgármesteri Hivatal épülete, Béke u. 4.

Időpont: 2013. április 3., szerda, 17 óra

Fórumunkon várjuk szeretettel:

Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesület

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Demográfiai adatok
az MVHE területén.xls

Elnyert források
településenként.xlsx

Pályázati adatok.xls

Pályázatok táblái.xls

Támogatások
összesítése.xls

Vállalkozási adatok
az MVHE területén.xls

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

LEADER Intézkedési Terv
Intézkedések a
Mecsek-Völgyesség-Hegyhát LEADER Helyi Akciócsoport
Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében

1. Számú intézkedés

1.1. HVS intézkedés megnevezése:	A gazdasági potenciál megőrzése, fejlesztése
---	--

1.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Helyi gazdaságfejlesztés
--	--------------------------

1.3. HVS intézkedés leírása:	Azon gazdaság fejlesztési elképzelések támogatása, amelyek érdemileg hozzájárulnak a célkitűzés megvalósulásához, különösen a belső erőforrásokra, helyi sajátosságokra és a térség belső piacára épülő beruházások, a foglalkoztatás megőrzéséhez, növeléséhez hozzájáruló beruházások.
-------------------------------------	--

1.4. Támogatási kritériumok:
- A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
- A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket
- A fejlesztési cél megvalósítása során együttműködés alakul ki a pályázó és fejlesztési cél szerint azonos ágazatba tartozó szereplők között, és/vagy a pályázó és a fejlesztési cél szerint más ágazatba tartozó szereplők között. Az együttműködés elősegítheti a hálózatosodás kialakulását, hozzájárulhat klaszterek kialakulásához, erősíti az együttműködésben résztvevők gazdasági érdekérvényesítő képességét és versenyképességét.

1.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
Vállalkozásfejlesztés Közösségi célú fejlesztés

1.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege: (kötelező adattartalom)	
Minimum támogatási összeg:	1.000.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15.000.000 Ft

1.7. Ügyfélkör:
Természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

1.8. Támogatható települések köre:

Ág; Alsómocsolád; Bakóca; Baranyajenő; Baranyaszentgyörgy; Bikal; Bodolyabér; Egyházaskozár; Felsőegerszeg; Gerényes; Gödre; Hegyhátmaróc; Hosszúhetény; Kárász; Kisbeszterce; Kishajmás; Kisvaszar; Köblény; Liget; Magyaregregy; Magyarhertelend; Magyarszék; Mágocs; Mánfa; Máza; Mecsekpölöske; Mekényes; Meződ; Mindszentgodisa; Nagyhajmás; Oroszló; Palé; Sásd; Szalatnak; Szágy; Szárász; Szászvár; Tarrós; Tékes; Tormás; Tófű; Varga; Vásárosdombó; Vázsnok; Vékény és Komló város külterületei, részönkormányzatai

1.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- ☐ Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS területén belül, a a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület által készített formanyomtatványon.
- ☐ A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- ☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

2. Számú intézkedés

2.1. HVS intézkedés megnevezése:	Térségi turizmus fejlesztése
---	------------------------------

2.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés megnevezése:	Helyi gazdaságfejlesztés
--	--------------------------

2.3. HVS intézkedés leírása:	A HACS működési területén turisztikai tevékenységek fejlesztése, újak alakítása
-------------------------------------	---

2.4. Támogatási kritériumok:
☐ Szálloda területén megvalósuló fejlesztés nem támogatott (A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet 2.§ c. pontja szerinti egység és tevékenység.).
☐ A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket
☐ Falunap megvalósítása nem támogatott.
☐ A pályázó a fejlesztési célt meglévő hálózat tagjaként (pl.: turisztikai szervezet) valósítja meg, vagy a fejlesztési cél megvalósítása során alakít ki új hálózatot, vagy csatlakozik a fejlesztés céljának megfelelő hálózathoz. A hálózatban történő együttműködés elősegíti a fejlesztési cél hatékony megvalósítását.

2.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
<u>Vállalkozásfejlesztés</u> <u>Közösségi célú fejlesztés</u>

2.6 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1.000.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15.000.000 Ft

2.7.Ügyfélkör:
Természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

2.8. Támogatható települések köre:

Ág; Alsómocsolád; Bakóca; Baranyajenő; Baranyaszentgyörgy; Bikal; Bodolyabér; Egyházaskozár; Felsőegerszeg; Gerényes; Gödre; Hegyhátmaróc; Hosszúhetény; Kárász; Kisbeszterce; Kishajmás; Kisvaszar; Köblény; Liget; Magyaregregy; Magyarhertelend; Magyarszék; Mágocs; Mánfa; Máza; Mecsekpölöske; Mekényes; Meződ; Mindszentgodisa; Nagyhajmás; Oroszló; Palé; Sásd; Szalatnak; Szágy; Szárász; Szászvár; Tarrós; Tékes; Tormás; Tófű; Varga; Vásárosdombó; Vázsnok; Vékény és Komló város külterületei, részönkormányzatai

2.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- ☐ Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACS területén belül más turisztikai szolgáltatóval, vagy turisztikai hálózattal, a a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület által készített formanyomtatványon.
- ☐ A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- ☐ Nyilatkozat arról, hogy az adott szervezet tag valamely turisztikai szervezetben, vagy nyilatkozat a jövőbeni tagság vállalásáról.
- ☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

3. Számú intézkedés

3.1. HVS intézkedés megnevezése:	A térség közösségi életének fejlesztése
3.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Közösségfejlesztés
3.3. HVS intézkedés leírása:	A HACS területén, a két kistérségben a helyi közösségi élet szervezése, mely célja a helyben élők életminőségének javítása, a települések népességmegtartó képességének szinten tartása, növelése.
3.4. Támogatási kritériumok:	
☐ A projektnek a költséghatékonyság követelményeit szem előtt kell tartania.	
☐ A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT, vagy nemzeti támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.	
☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket	
☐ Falunap megvalósítása nem támogatott	
☐ A pályázó fejlesztési célját a helyi társadalom széles körű támogatása, illetve együttműködése keretében valósítja meg. Civil szervezet esetén ez azt is jelenti, hogy a fejlesztési cél nem lehet ellentétes a helyi önkormányzat által képviselt érdekekkel, célokkal, továbbá követelmény, hogy a fejlesztési célt a helyi önkormányzat is támogassa. Ennek igazolására szolgál a helyi akciócsoport által rendszeresített együttműködési megállapodás	
3.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
☐ Vállalkozásfejlesztés	
☒ Közösségi célú fejlesztés	
3.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	200.000 Ft
Maximum támogatási összeg:	3.000.000 Ft
3.7. Ügyfélkör:	
Nonprofit szervezet	
3.8. Támogatható települések köre:	

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Ág; Alsómocsolád; Bakóca; Baranyajenő; Baranyaszentgyörgy; Bikal; Bodolyabér; Egyházaskozár; Felsőegerszeg; Gerényes; Gödre; Hegyhátmaróc; Hosszúhetény; Kárász; Kisbeszterce; Kishajmás; Kisvaszar; Köblény; Liget; Magyaregregy; Magyarhertelend; Magyarszék; Mágocs; Mánfa; Máza; Mecsekpölöske; Mekényes; Meződ; Mindszentgodisa; Nagyhajmás; Oroszló; Palé; Sásd; Szalatnak; Szágy; Szárász; Szászvár; Tarrós; Tékes; Tormás; Tófű; Varga; Vásárosdombó; Vázsnok; Vékény és Komló város külterületei, részönkormányzatai

3.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- ☐ Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACs területén belül, a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon
- ☐ A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- ☐ A pályázó szervezet alapító dokumentumának, a pályázó által hitelesített másolata.
- ☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

4. Számú intézkedés

4.1. HVS intézkedés megnevezése:	A település életminőségének megőrzése, fejlesztése, a természeti és épített környezet megóvása, fejlesztése
---	---

4.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés megnevezése:	Közösségfejlesztés
--	--------------------

4.3. HVS intézkedés leírása:	A HACS területén, a két kistérségben a helyi közösségi élet szervezése, mely célja a helyben élők életminőségének javítása, a települések népességmegtartó képességének szinten tartása, növelése, különös tekintettel a nem kötelező önkormányzati feladatok teljesülésének elősegítésére.
-------------------------------------	---

4.4. Támogatási kritériumok:
☐ A projekt helyi szinten mért innovatív jellege.
☐ A LEADER programhoz való illeszkedést, valamint más támogatási formáktól (pl.: EMVA 1-3. tengely és ÚSZT, vagy nemzeti támogatások) való lehatárolást a projektek helyi, térségi együttműködésben történő megvalósítása biztosítja.
☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket
☐ Falunap megvalósítása nem támogatott
☐ A pályázó fejlesztési célját a helyi társadalom széles körű támogatása, illetve együttműködése keretében valósítja meg, a szférák (köz-, üzleti, civil szféra) közötti együttműködés segítségével. Ennek igazolására szolgál a helyi akciócsoport által rendszeresített együttműködési megállapodás

4.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:
<u>Vállalkozásfejlesztés</u> <u>Közösségi célú fejlesztés</u>

4.6 Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1.000.000 Ft

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Maximum támogatási összeg:	15.000.000 Ft
----------------------------	---------------

4.7.Ügyfélkör:

Természetes személy, önálló tevékenységet végző magánszemély, nonprofit szervezet és egyház, települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, önálló jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás

4.8.Támogatható települések köre:

Ág; Alsómocsolád; Bakóca; Baranyajenő; Baranyaszentgyörgy; Bikal; Bodolyabér; Egyházaskozár; Felsőegerszeg; Gerényes; Gödre; Hegyhátmaróc; Hosszúhetény; Kárász; Kisbeszterce; Kishajmás; Kisvaszar; Köblény; Liget; Magyaregregy; Magyarhertelend; Magyarszék; Mágocs; Mánfa; Máza; Mecsekpölöske; Mekényes; Meződ; Mindszentgodisa; Nagyhajmás; Oroszló; Palé; Sásd; Szalatnak; Szágy; Szárász; Szászvár; Tarrós; Tékes; Tormás; Tófű; Varga; Vásárosdombó; Vázsnok; Vékény és Komló város külterületei, részönkormányzatai

4.9.Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:

- ☐ Együttműködési megállapodás a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát HACs területén belül, a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesülete által készített formanyomtatványon.
- ☐ A pályázat benyújtásával (elektronikus feltöltés) egyező struktúrájú és tartalmú költségvetés.
- ☐ A projekt fenntarthatóságáról nyilatkozat (a Mecsek-Völgyesség-Hegyhát Egyesület formanyomtatványán), amely egy egyoldalas dokumentum, mely az alábbiakat tartalmazza: az öt éves fenntartási időszakban tervezett eredmények, a projekt fenntarthatósága érdekében végrehajtott tevékenységeket

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

PROJEKT ADATLAP

A Mecsek–Völgyesség–Hegyhát Egyesület LEADER HACS-hoz a LEADER
jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. Ügyfél adatai:

Ügyfél neve:	
Képviselőre jogosult neve:	
Ügyfél székhelye/lakcíme:	
MVH regisztrációs szám:	
Kapcsolattartó neve:	
Kapcsolattartó telefonszáma:	

1.1. Ügyfél minősítési kódja:

- ☐ 1. – Belföldi természetes személy;
☐ 2. – Mikrovállalkozás;
☐ 3. – Kisvállalkozás;
☐ 4. – Középvállalkozás;
☐ 5. – Az 1–4. kategóriába nem tartozó vállalkozás;
☐ 6. – Nonprofit szervezet államháztartáson belül;
☐ 7. – Nonprofit szervezet államháztartáson kívül.

1.2. Ügyfél által választott értesítési mód:

(Az elektronikus értesítés kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja. Kizárólag csak egy értesítési mód választható!)

A kívánt mód kiválasztása		Cím megadása
	Postai levelezési címre:	
	Elektronikus postafiókba:	

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk:

2.1. Fejlesztés megnevezése (projekt javaslat címe):

2.2. HVS cél megjelölése:

2.3. HVS intézkedés megjelölése:

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

2.4. Támogatható tevékenységek megjelölése:

(Több tevékenység is bejelölhető a projektjavaslat alapján)

↑építés

↑gépbeszerzés

↑eszközbekapcsolás

↑rendezvény előkészítése és megvalósítása

↑képzés előkészítése és megvalósítása

↑tanulmánykészítés

↑marketing

egyéb, és pedig:

2.5. Megvalósítás tervezett helyszíne (település, hrsz., vagy cím):

2.6. A tervezett projekt célja (max. 500 karakter):

2.7. A tervezett fejlesztés részletes, tényszerű bemutatása (max. 2000 karakter)

2.8. Költségvetés

A projekt teljes tervezett költsége:Ft

A projekt megvalósításához igényelt támogatás:Ft

3. Adatvédelmi záradék:

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Jelen projekt adatlap aláírásával hozzájárulok ahhoz, hogy a Helyi Bíráló Bizottság nyilvános ülésen tárgyalja meg a projekt javaslatom tartalmát.

Képviselő neve:

Aláírás:

p.h

Dátum:

* A nyilatkozattételi és az adatszolgáltatási kötelezettség a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 6. és 7. §-on alapul

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

PROJEKT ADATLAP KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ

A Mecsek–Völgyesség–Hegyhát Egyesület LEADER HACS-hoz a LEADER jogcím keretében tervezett projektjavaslat benyújtásához

1. Ügyfél adatai:

Ügyfél neve: Az ügyfél projekt adatlapon feltüntetett hivatalos neve, természetes személy esetén a teljes név.

Képviselőre jogosult személy neve: Az ügyfél képviselőjére a létesítő okirat alapján képviselőre jogosult neve (amennyiben releváns). A képviselőre jogosultságot az MVH regisztrációs rendszerében is rögzíteni szükséges.

Ügyfél székhelye/lakcíme: Szervezet ügyfél esetén az ügyfél bírósági bejegyzésében szereplő székhelye, magánszemély esetén a lakcímet igazoló hatósági igazolványon szereplő állandó lakcím.

MVH regisztrációs száma: Amennyiben rendelkezik az ügyfél MVH regisztrációs számmal, abban az esetben kell kitölteni.

Kapcsolattartó neve: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy neve.

Kapcsolattartó telefonszáma: A projekt kapcsán felelős kapcsolattartó személy telefonszáma.

Ügyfél által választott értesítési mód: Az ügyfél kiválaszthatja, hogy a Helyi Bíráló Bizottság döntésének eredményéről milyen módon kíván értesítést kapni. Erre két lehetőség van, a postai út, vagy az e-mail-es értesítés. E pontban be kell jelölni, X-et kell tenni a kiválasztott értesítési mód előtti négyzetbe! Az elektronikus értesítés esetében a kézbesítési ideje a munkaszervezet általi kiküldés időpontja. Kérjük ezt figyelembe venni az értesítés módjának kiválasztásánál.

Kizárólag egy értesítési cím jelölhető be. Amennyiben mindkét cím feltüntetésre kerül, úgy az elektronikus cím alkalmazandó kapcsolattartásra.

2. Projektjavaslatra vonatkozó információk:

Fejlesztés megnevezése: A tervezett fejlesztés, rövid, átfogó megnevezése, címe, maximum 100 karakterben.

HVS cél megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzés megnevezése.

HVS intézkedés megjelölése: A HVS-ben a LEADER HACS által, a célkitűzések elérése céljából megfogalmazott intézkedés megnevezése.

Támogatható tevékenységek: A LEADER rendelet 2.§. (3) bekezdésében felsorolt tevékenységek közül kell kiválasztani a fejlesztés keretében tervezett tevékenységet/tevékenységeket. Több tevékenység is megjelölhető. Az egyéb kategória kiválasztása esetén kötelező azt röviden (1-2) szóban leírni.

Megvalósítás tervezett helyszíne: A LEADER HACS illetékességi területén lévő település megnevezése, ahol a projektjavaslatban szereplő fejlesztés kívánják megvalósítani. Kérjük a tervezett fejlesztés pontos helyszínének megjelölését, helyrajzi számmal vagy pontos címmel.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

A tervezett projekt célja (500 karakter): Annak rövid bemutatása, hogy a fejlesztés, illetve program megvalósításával milyen célokat kívánnak elérni és ez közvetve hogyan segíti elő a HVS-ben a LEADER HACS által meghatározott célkitűzések elérését.

A tervezett fejlesztés rövid, tényyszerű bemutatása (2500 karakter): A konkrét fejlesztés és a projektkörnyezet bemutatása, a fejlesztés indokolása, a várható eredmények bemutatása.

Költségvetés: A projekt teljes költsége az igényelt támogatással és saját forrással számítottan.

A projekt megvalósításához igényelt támogatás: A projekt teljes költségvetésén belül a LEADER forrásból igényelt támogatás összege.

3. Adatvédelmi záradék: A benyújtó a záradék értelmében aláírásával hozzájárul ahhoz, hogy a Helyi Bíráló Bizottság nyilvános ülésen tárgyalja meg a projekt javaslatot.

Képviselő neve, aláírás, pecsétje: Az ügyfél cégbejegyzés szerinti hivatalos képviselőjének neve és aláírása, valamint az ügyfél pecsétlenyomata

Dátum: A projekt adatlap elkészítésének dátuma.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

DARÁNYI IGNÁC TERV

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

